Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto . . . $3.00
Ima 10.000 naročnikov

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States
Issued every day except Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 178. — ŠTEV. 178. NEW YORK, FRIDAY, JULY 30, 1915. — PETEK, 30. JULIJA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

PROTI VARŠAVI PRODIRA OSEM ARMAD. V TEKU ENEGA TEDNA SE BO ODLOČILO.

V BITKI PRED VARŠAVO BODO IMELI NAJTEŽJE STALIŠČE AVSTRIJCI, KER SE NAHAJAJO RAVNO NASPROTI RUSKEMU CENTRUMU. — ČASOPISJE PRAVI, DA BI BILO BOLJŠE, ČE BI SE UMAKNILI, PREDNO NISO DOVOLJ PRESKRBLJENI Z MUNICIJO. — MANJŠI ŠPOPADI PRI NAREVU, VISLI IN BUGU. — RUMUNSKA SE BO NAJBRŽE PRIDRUŽILA ZAVEZNIKOM. — RUMUNSKA JE PREPOVEDALA IZVAŽATI ŽITO.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Na vzhodnem bojišču se bo kmalo vnela bitka, kakoršne še ni videl svet. Na 600 milj dolgi fronti se bo spopadlo do tri milijone vojakov in od poteka te bitke bo skorajgotovo odvisen potek vojne. Ako zmagajo Nemci, so Rusi popolnoma brez vsake moči. — Stopili bodo v defenzivo in branili pot v Petrograd. Nemec ne bo šel nad glavno mesto ruske države, pač bo pa vrgel vso silo na zapadno bojišče ter navalil na Angleže in Francoze. — Avstrija bo večji del svoje armade porabila v boju proti Italijanom.

Sedaj je situacija sledeča:

Rusi se nahajajo na zapadnem bregu reke Narev, na zapadnem bregu Visle in zapadno od Buga. Na vzhodnih bregovih teh rek so Nemci. Nemci so dosedaj prekoračili Narev samo pri Pultusku in Bug pri Krilovu.

S severa prodira general Bellow s tridesettisoč mož konjenice; general Golwitz prodira izpred Mlave proti Ostrolenki; general Hindenburg bo poskušal prekoračiti reko Visio pri Gori Kalvarji in se združiti onostran Varšave z generalom Gilwitzom; v sredini je del avstrijske armade pod poveljstvom generala Dankla; njena naloga je zavzeti Ivangorod; — general Woyrsch prodira proti Lublinu, general Mackensen in avstrijski nadvojvoda Josip Ferdinand pa proti Cholmu; armada generala Boehm-Ermolija operira pri Sokalu. Najhujše borbe se bodo bile pri Cholmu in pri Ivangorodu, kjer so Avstrijci. — Zapadno od Varšave imajo Rusi trdnjavo Brest Litovsk, ki pa v tej borbi že vsaj zaenkrat ne bo prišla v poštev.

V teku enega tedna se bo odločilo. Ves svet napeto pričakuje, kdo bo zmagal.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 29. julija. — Avstrijsko vojno ministrstvo je izdalo danes sledeče poročilo:

Na meji med Bukovino in Besarabijo so napadli hrvaški domobranci več močno utrjenih ruskih postojank in jih z naskokom zavzeli. Na bojišču je obleža lo 170 mrtvih. Zapadno od Kamionke smo zavzeli nekaj sovražniških zakopov in vjeli 500 mož. V okolici Sokala smo odbili vse sovražniške napade. Na severni fronti se ni ničesar posebnega prigodilo.

Brzojavka iz Varšave.

London, Anglija, 29. julija. — Dopisnik tukajšnega "Timesa" je poslal iz Varšave sledeče poročilo:

V neposredni bližini ni bilo še nikakih bojev. V kratkem se bo začela velika bitka, ki bo najbrže odločilna. Danes so oblasti zaprle poštni urad. Iz mesta ni mogoče nikamor brzojaviti. Brzojav in telefon sta v rokah vojaških oblasti.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 30. julija. — Vrhovno vodstvo nemške armade je izdalo danes sledeče poročilo: Položaj pri Njemnu je popolnoma neizpremenjen. Severnovzhodno od Suvalki, na obeh straneh železnice, ki vozi proti Oliti, smo zavzeli več važnih sovražniških postojank in vjeli 2210 mož.

Južno od Njaselska so poskušali Rusi prebiti našo fronto pri reki Narev. Vsi tozadevni poskusi so se jim izjalovili. Zapadno od od Novega Georgijevska smo vjeli 128 ruskih vojakov.

Jugozapadno od Gore Kalvarje so se začeli Rusi umikati.

Rusko časopisje.

Petrograd, Rusija, 30. julija. — Vojaški strokovnjaki so priobčili v vseh večjih časopisih naznanila, da naj se prebivalstvo čisto nič ne razburja vsled bitke, ki se bo začela pred Varšavo. Ruska armada je tako močna, da bo vzdržala vsak naval in konečno premagala sovražnika. Ko bo enkrat sovražnik premagan, ne bo nikdar več nadlegoval ruskih mej.

"Rječ" piše:

Nespametno bi bilo spuščati se v bitko, predno niso naše čete z vsem potrebnim preskrbljene. Najbolje še, da se umaknejo v utrjene postojanke in čakajo na varnem ugodnega trenutka. Za to bo bilo najbolj pripravno ozemlje, ki leži med močnimi trdnjavami Kovno, Grodno in Brest Litovsk.

Angleška vest.

London, Anglija, 29. julija. — Tukajšnja Reuterjeva agentura je dobila iz Petrograda sledečo brzojavko:

Odkar so Nemci prekoračili reko Narev, se ni ničesar posebnega pripetilo. Rusija je mobilizirala vse sibirske čete. Prej ne bo udarila, dokler ne bo imela zadostne množine vojnega materijala.

Petrogradsko dnevno poročilo.

Petrograd, Rusija, 29. julija. — Iz glavnega stana ruske armade poročajo:

Pri reki Njemen se ni ničesar posebnega prigodilo. Ob reki Narev je položaj neizpremenjen. Ko je začel sovražnik utrjevati levi breg reke, ga je pregnala naša artilerija.

Pri Seroku in Pultusku se vrše vroči boji.

Rumunska in zavezniki.

Pariz, Francija, 29. julija. — Tukajšnje rumunsko poslaništvo je potrdilo vest, da Rumunska ne bo več izvažala v Nemčijo in Avstrijo žita, ter da bo najstrožje kaznovala onega, ki bo skušal vtihotapljati orožje skozi Rumunsko v Turčijo. Na raznih postajah so že večkrat dobili kovčege, ki so imeli dvojno steno. Med stenami so bile ponavadi puške in revolverji. Prigodilo se je tudi, da so odprli sodčke, v katerih je bila namesto piva municija.

Carinski uradniki.

Pariz, Francija, 29. julija. — Neki tukajšnji časopis je dobil iz Bukarešta poročilo, da je rumunska vlada naprosila zaveznike, da naj ji dajo nekaj izurjenih carinskih uradnikov, ki bodo imeli nalogo preiskovati pošiljatve. Iz tega je razvidno, da se namerava Rumunska pridružiti zaveznikom ter da bo udarila na Avstrijo, kakor hitro bodo kmetje pospravili poljske pridelke.

Vojni materijal.

Pariz, Francija, 29. julija. — iz Soluna je dospelo poročilo, da so Anglija, Francija in Italija preskrbeli Rumunsko z municijo. V torek bo dospelo v Bukarešt 30 zrakoplovov. Rumunska se bo vmešala v vojno do 1. septembra. — Z Rumunsko vred se bo pridružila zaveznikom tudi Grška.

Rusija in Bolgarska.

Petrograd, Rusija, 29. julija. — Ko je dospelo sem poročilo, da sta sklenili Turška in Bolgarska med seboj pogodbo, je nastalo med prebivalstvom veliko razburjenje. — Razburjenje je še bolj naraslo, ko se je doznalo za vse točke te pogodbe. Časopisje pravi, da se bo Rusija strašno maščevala. Rusija je naročila Bolgarski, da naj takoj razdere pogodbo, kar se pa dosedaj še ni zgodilo.

Situacija na Galipolisu.

Berlin, Nemčija, 29. julija. — Ob Dardanelah vlada zopet popolen mir. Zavezniki ne napadajo več, iz česar se da sklepati, da čakajo novih ojačenj. Pri Avi Burnu je bilo nekaj manjših artilerijskih spopadov.

"Lion" pred Dardanelami.

Berlin, Nemčija, 29. julija. — Atenski dopisnik nekega tukajšnjega lista je sporočil, da je dospela pred Dardanele ena izmed največjih angleških križark 'Lion'. Angleška bojna ladija je obstreljevala pristanišče Mudros.

Francozi so izgubili podmorski čoln.

Pariz, Francija, 29. julija. — Francoska vlada je danes naznanila, da je neki nemški podmorski čoln potopil v ponedeljek pred Dardanelami francoski podmorski čoln "Mariotte".

Ko so začeli torpedni rušilci zasledovati nemški podmorski čoln, je pobegnil.

V splošnem je situacija pred Dardanelami neizpremenjena. Pri Avi Burnu se je vršilo nekaj manjših spopadov, ki pa niso imeli nikakega upliva na splošni položaj.

Z zapadnih bojišč. Razdejani pontoni.

Nemci so razdejali pontone, na katerih je bil montiran težak francoski oblegovalni top.

OBSTRELJEVANJE ST. DIE.

Tako Nemci kot Francozi in Angleži so izvedli včeraj razsežne minske operacije.

Berlin, Nemčija, 29. julija. — Nemški glavni stan poroča danes o operacijah na zapadnem bojišču sledeče:

"V Flandriji je razdejala včeraj naša artilerija par pontonov preko Furness prekopa, na katerih je bil postavljen težak francoski top. Zapadno od Souchez smo odbili en naskok Francozov.

V bližini Givenchy, v Argonih ter pri Vauquois smo bili uspešni pri razdelitvi min. Francozi so razstrelili v Champagne mine, ne da bi dosegli s tem kaj uspeha."

Torpedi v zakopih.

Pariz, Francija, 29. julija. — Francosko vojno ministrstvo javlja v svojem današnjem poročilu, da se je vršilo tudi v pretekli noči v Artois distriktu običajno obstreljevanje. Iz okrožja pri Souchez se poroča o več spopadih, v katerih se je metalo bombe in ročne granate. V teh bojih se je uporabljalo bombe in torpede.

V bližini St. Hubert ter v gozdu Malincourt so pognali Francozi več nemških pozicij v zrak, in sicer s pomočjo min. V pozicijah, katere so osvojili dne 22. julija Francozi ob Lingekopf, se je pobralo včeraj 200 mrtvih Nemcev, zaplenilo dve strojni puški, 2000 navadnih pušk ter veliko množino municije in provijanta. Ob Barrenkopf so pustili Nemci na bojišču 400 mrtvih.

Izgube Nemcev.

Kodanj, Dansko, 29. julija. — Vštevši zadnji nemški seznam izgub, znaša število v teh seznamih navedenih imen dva in pol milijona. Tukaj se računa, da znaša skupno število mrtvih, ranjenih in pogrešanih pri Nemcih tri in pol milijona.

Domače vesti.

V našem uredništvu se je zglasil Mr. Matija Pogorelc iz Chicage. Sem je prišel po kupčijskih opravkih in bo nekaj dni tukaj ostal.

— Jutri in v nedeljo bo otvoritev nove gostilne in restavracije med Slovenci dobro znanih bratov Vogrič v hiši štv. 3138 Fulton St. in Norwood Ave., East New York.

Brata Vogrič sta obljubila, da bo za dobro pijačo, dobro kuhinjo in vsestransko zabavo izvrstno preskrbljeno.

Razmere na Haiti.

Ameriške mornariške čete so si priborile pot v Port-au-Prince ter zasedle mesto.

Washington, D. C., 29. julija.— Podadmiral Caperton je brzojavil danes državnemu departmentu, da je prišlo včeraj 300 mož ameriških čet v Port-au-Prince, kjer so se utaborili na trgu, v severnem delu mesta. Pred francosko poslaništvo se je postavilo stražo, vendar pa ni prišlo do nikakih nemirov ali izgredov.

Izkrcanje čet se je izvršilo po konferenci, katero je imel admiral z zastopniki Združenih držav, Francije in Anglije. Izkrcalo se je dve stotniji mornariških vojakov in dve kompaniji mornarjev. V Cape Haytien je poslal poveljnik ameriške križarke "Eagle" 20 mož za varstvo francoskega konzulata, potem ko se je obrnil konzul na poveljnika za pomoč. Admiral je sporočil, da je v Cape Haytien vse mirno.

Mornariški tajnik Daniels se je posvetoval danes z državnim tajnikom Lansingom glede situacije, vendar pa se ni poslalo Capertonu nikakih nadaljnih navodil, ker se domneva, da kontrolira situacijo.

Caperton je nadalje sporočil, da se pričakuje za danes zvečer ali ponoči prihoda francoske bojne ladije "Decartes".

Ameriške čete so naletele pri izkreanju na odpor ter so si morale izvojevati pot v mesto z orožjem v roki. Amerikanci niso imeli nikakih izgub. Caperton namerava jutri pričeti z razorožen jem haitskih vojakov in civilistov.

Preiskovanje se vrši.

Zvezni sodnik je naročil veliki poroti, naj natančno preštudira slučaj "Eastlanda".

Chicago, Ill., 29. julija. — Zvezni sodnik Landis je pričel danes z obširno preiskavo "Eastland" katastrofe, ko je veliki poroti svojega sodišča naročil, naj preišče vsako fazo nesreče, vsled katere je izgubilo nad 1100 ljudi življenje. Sodnik je naročil porotnikom, naj se ne pečajo le z nesrečo parnika v soboto v Chicago Riverju, temveč naj gredo celi stvari na dno, študirajo celo zgodovino parnika "Eastland" ter ugotove, če se je kršilo zvezne postave, naj si bo od strani parobrodnih družb ali pa od one zveznih inspektorjev. Porota je obiskala danes pozorišče nesreče ter bo pričela jutri z zaslišanjem prič.

Ob istem času pa se je tudi nadaljevalo s preiskavo pred preiskovalno komisijo trgovinskega ministra Redfielda. R. M. Peck, ladjedelni inžener, je izjavil, da je mu zdi, da se je parobrodna družba posluževala človeškega balasta mesto vode. Na vprašanje tajnika je izjavil pomožni carinski kolektor, da mu je natančno znano, da je bilo na krovu 2500 oseb.

Western Electric Co. je danes sporočila, da je izgubilo pri katastrofi 1105 ljudi življenje. Družba pogreša še 60 uslužbencev. Od priajteljev se pogreša še 67, od sorodnikov pa 146 oseb.

Železni križi za Alzačane.

Prekmorska agentura je sporočila, da se je od pričetka vojne pa do danes razdelilo med nemške vojake iz Alzacije skupno 3000 železnih križcev.

ROJAKI POZOR!

Banda newyorških sleparjev je zopet na delu. Ti ljudje vam v svojih cirkularjih obljubujejo vse mogoče stvari, samo, da bi jim sedli na limanice. Razširjajo tudi neki slovenski list in delajo potom njega reklamo za svoje podle in sleparske namene. Kdor dobi kak cirkular, naj ga vrže v peč ali naj ga pošlje nam. — Bratje Hrvati so imeli s temi ljudmi že bridke izkušnje, ker so jih osleparili za težko prislužen denar. Rojaki pazite, da tudi vas ne oskubijo.

Charles Becker umrl na električnem stolcu.

Danes zjutraj malo pred šesto uro se je izvršilo nad bivšim policistom smrtno obsodbo.

MIRNO V SMRT.

Becker je prav do konca zatrjeval svojo nedolžnost. — Governor Whitman neomajen.

Ossining, N. Y., 30. julija. — Bivši policijski poročnik v New Yorku, Charles Becker, je umrl v električnem stolcu v Sing Sing jetnišnici danes zjutraj, malo pred šesto uro. Eksekucijo se je izvršilo soglasno z odločbo sodišča, ki ga je spoznalo krivim umora Hermana Rosenthala, profesionalnega igralca.

Najeti morilci, štirje po številu, ki so po naročilu Beckerja dejanski izvršili umor, so bili usmrčeni v istem stolcu pred petnajstimi meseci, dne 13. aprila leta 1914. —

Osemindvajset mož je bilo navzočih v smrtni celici. Okna so bila odprta in od reke Hudson je pihal mrzel veter. Beckerju je sledilo v smrtni stolec še drugo človeško bitje. Bil je Samuel Haines prestrašen in po celem telesu tresoč se črnec, ki je plačal z življenjem umor svoje žene. Sprva se je nameravalo, da bo Haines prvi, a na prošnjo Beckerja sta oba izmenjala vrsto. Becker je rekel, da si želi prikrajšanja agonije. —

Potem ko se je privedlo priče v smrtno celico ter je bilo vse pripravljeno, je zavladala tišina, ki je bila naravnost grozna za vse navzoče.

Na desni strani celice vodijo vrata v oddelek, kjer so nastanjeni na smrt obsojeni. Iz tega oddelka ni prišel niti najmanjši glas. Ista tišina je vladala v glavnem delu ječe. Nekdo je zakašljal. Vsi so se ozrli vanj in mož se je prestrašen umaknil v ozadje. —

Nato je bilo čuti neki šum iz smeri rjavih vrat na desni strani. Vse oči so se obrnile v dotično smer in vrata so se odprla. Na prag je stopil šest črevljev visok mož, mogočnih čeljusti in trdega obraza. Glavo je nosil nazaj. Oči so švignile preko navzočih, a niso nosile nikake poslanice. Mož je bil Charles Becker in v rokah je držal razpelo.

Takoj za njim je prišel oče Cashin, kaplan, ki je molil molitve za umirajoče.

Trdnik korakov je šel na smrt obsojeni preko celice, proti stolu. Oblečen je bil v črno obleko in hišne črevlje. Desna hlačnica je bila preparana ter je mahal naokrog.

Mož je delal utis nepremagljive odločnosti. Široka usta so bila trdno sklenjena, dočim so se mišice ob čeljustih nervozno gibale. —

Predno pa so se zavedli gledalci, so štirje stražniki že prijeli moža. Nič se ni upiral ter sedel na električni stol. Spoznal je par ljudi, ki so sedeli pred njim v štirih lesenih klopeh, a ni izustil nobene besede. Stražniki pa so bili na delu. Pritrdili so elektrode ter privezali telo na stolec. Poleg očeta Cashina je stal Rev. Curry in oba sta držala v rokah razpela in molitvenike.

Molila sta molitve za umirajoče. Z usten Beckerja je prišel odgovor: — Jezus, imej usmiljenje z menoj. — Molitve so se ponavljale in čuti je bilo le glasove teh treh.

Nato je pritrdil en stražnik na glavo Beckerja čelado in dan je bil signal, da ne sme nihče govoriti. —

— Jezus, imej us — — —

Čuti je bilo prasketanje in glava moža na stolcu je omahnila nazaj. Razpelo, katero je držal v rokah, je padlo na tla in roki sta se krčevito oprijeli opor stolca.

Iz odprtine na vrhu glave se je dvignil majhen dim in iz ust moža so privrele pene.

Nato se je zaprlo tok. Zdravnik v beli obleki je odprl srajco ter nastavil na široka prsa stektoskop. Umaknil se je in zopet so spustili tok. Ko je zdravnik drugič prisluškoval, ni bilo več čuti utripanja srca. Obrnil se je proti pričam v klopeh ter rekel: — Izjavjam, da je ta mož mrtev.

Zadnje dejanje žaloigre je bilo končano in Becker je plačal z življenjem svoje zločine, katere je bil izvršil kot javni uradnik.

Z italijanske fronte. Avstrijci naskakujejo.

Avstrijci so pod zaščito megle vprizorili naskok na gorski prelaz na Koroškem.

ITALIJANSKO POROČILO.

Pred Gorico so izpraznili Italijani novodobljene pozicije ter se umaknili v stare.

Rim, Italija, 29. julija. — V včeraj zvečer izdanem poročilu italijanskega generalnega štaba se poroča o nadaljnih pridobitvah na Krasu, katere se označuje kot zelo pomembne. V istem poročilu se glasi, da so Italijani utrdili postojanke, katere so bili zavzeli prejšni dan na kraški visoki planini. V centrumu so dobro napredovali ter zavzeli več močno utrjenih zakopov Avstrijcev, vsled česar jim je bilo mogoče zenačiti bojno črto. Število dne 26. julija ujetih avstrijskih častnikov znaša 102.

V poročilu se nadalje govori o naskoku Avstrijcev na italijanske pozicije ob Cacciatore prelazu, med gorama Chiadeni (?) in Avenza (?) na Koroškem. Avstrijci so vprizorili ta naskok pod zaščito močne megle, vendar pa se jih je odbilo. Italijanske planinske čete so vprizorile naskok na sovražniške zakope pred pozicijami pri Val Piccolo ter zavzele večino teh zakopov. Na ostali fronti se niso završile nobene važnejše izpremembe (!)

Na večer je javljal italijanski glavni stan, da so napredovali Italijani v Cordevole dolini. Vsled neprestanega obstreljevanja se je razdejalo nadaljno kupolo forta Hensel. Na kraški višini so skušali Avstrijci prodreti naprej, a se jih je vrglo z velikanskimi izgubami nazaj. Uničen je bil celi polk deželnih strelcev. (Kateri? Ta je debela!)

Italijani so izpraznili pozicije.

Dunaj, Avstrija, 29. julija. — Vojno ministrstvo poroča danes, da so izpraznili Italijani njih pozicije pri Gorici ter se umaknili na prvotne postojanke. Na robu Dobrdo visoke ravnine so vprizorili Italijani brezuspešne naskoke. V doline reke Adige na Tirolskem se je vrglo nazaj bataljon Italijanov v bližini Marcelo in pri Tofana se je uničilo eno celo kompanijo.

Odklonjeni delavci.

Washington, D. C., 29. julija.— Zvezni rezervni svet je odklonil danes pritožbo narodnega delavskega mirovnega zbora. Pritožba se je obračala proti J. P. Morganu, kateremu se očita, da uporablja zvezne rezervne banke v zaroti proti nevtralnosti Združenih držav. Na ta način dobavlja zaveznikom sredstva in municijo za nadaljevanje vojne. Nevtralnost pa je kršena prav posebno raditega, ker se uporablja denar narodnih bank.

V prilog pritožbi sta nastopila poslanca Fowler in Buchanan. Tukaj se je danes zaznalo, da se ni pritožbe nikdar smatralo resnim.

Nikake koalicije v Novi Zelandiji.

Wellington, N. Z., 29. julija. — Opozicija je odklonila danes predlog vlade, naj se oživotvori za Novo Zelandijo koalicijsko ministrstvo.

Deset obdolženih špijonaže.

London, Anglija, 29. julija. — Tiskovni urad objavlja danes, da se je aretiralo radi obdolžbe špijonaže deset ljudi, med njimi eno žensko. V poročilu se ne navaja nikakih imen.

Položaj v Mehiki. Lakota in draginja.

V glavnem mestu Mehike so zavladale strašne razmere. — Poziv državnega tajnika Lansinga.

PRVA POROČILA.

Mehiški voditelji naj pomagajo v imenu humanitete. — Amerikanec v nevarnosti. Rdeči križ.

Washington, D. C., 29. julija. — Danes so dospele sem prve oficielne brzojavke, glede položaja v glavnem mestu Mehike. Baje niso vladale v Mexico City še nikdar tako strašne razmere kakor ravno sedaj. Prebivalstvo je brez vsakega denarja, pa tudi če bi ga imelo, bi si ne moglo veliko pomagati, ker so pošle vse zaloge živil.

Državni tajnik Lansing je izdelal danes tri note, in jih poslal Carranzi, Villi in Zapati. Mehiške voditelje poziva, da naj pošljejo takoj v glavno mesto nekaj živil in naj v imenu humanitete pomagajo ubogim prebivalcem.

Blizu Pueble so mehiški banditi napadli in vjeli mladega Amerikanca Allana Mallory, ki se je vozil v avtomobilu.

V državnem departmentu se je stvorilo nov oddelek, ki se bo bavil izključno le z mehiškim vprašanjem. Šef tega oddelka je Leon J. Canova.

Neka brzojavka, ki jo je dobil državni tajnik, se glasi:

Lakota je večja kakor je bila pred dvemi tedni. Turščice ni mogoče več kupiti. Ljudje umirajo lakote, zdravnikov in bolniških strežnic primanjkuje. Družba Rdečega križa ne more stopiti v akcijo Prebivalstvo hodi zbegano po ulicah in zahteva kruha.

Okuženi vrelci.

London, Anglija, 29. julija. — Tiskovni urad je objavil danes poročilo, katero je baje poslal neki nemški častnik, kapitan Krüger, v Pforte, majhno postajo v nemški Južnozapadni Afriki. V poročilu se glasi, da je dobila straža naročilo, naj okuži Ida vrelec. Sprejemnikom poročila se priporoča, naj bodo previdni in naj ne iščejo tam nobene vode. Tiskovni urad označuje poročilo kot dokaz, da so Nemci okužili vrelce.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Dobili smo brzojavno poročilo, da se denarne pošiljatve kakor tudi pisma ne morejo več izročati naslovniku v južnih Tirolah, na Goriškem, Primorskem, za TRST, ISTRO in DALMACIJO. — Za KRANJSKO, spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor prej.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga odtam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5....	.80	120....	19.20
10....	1.60	130....	20.80
15....	2.40	140....	22.40
20....	3.20	150....	24.00
25....	4.00	160....	25.60
30....	4.80	170....	27.20
35....	5.60	180....	28.80
40....	6.40	190....	30.40
45....	7.20	200....	32.00
50....	8.00	250....	40.00
55....	8.80	300....	48.00
60....	9.60	350....	56.00
65....	10.40	400....	64.00
70....	11.20	450....	72.00
75....	12.00	500....	80.00
80....	12.80	600....	96.00
85....	13.60	700....	112.00
90....	14.40	800....	128.00
100....	16.00	900....	144.00
110....	17.60	1000....	160.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $3.00
pol leta 1.50
leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York ... 2.00
Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.55
" " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Par misli o Jugoslaviji.

(Nadaljevanje.)

Na žalost moramo omeniti, da se Jugoslovanski odbor, odkar je bil ustanovljen pa do zadnjega časa ni posebno veliko brigal za nas. Prepričan je bil, da je samoposebi umevno, da mu moramo slediti in se v vseh ozirih strinjati z njegovimi odloki. Dolgi članki so izhajali tedaj po hrvaških časopisih, pisali so jih najboljši hrvaški in srbski možje in skoraj vsak članek je imel pod zaglavjem: "Vse za Jugoslavijo!" besede: Slovenci, Srbi, Hrvati! Dolge razprave so bile to, razprave o Srbih in Hrvatih, o Slovencih je bilo pa le malo ali pa ničesar povedanega. Mislili smo, da bo pozneje, toda dosedaj bi skoraj vse, kar so povedali in napisali člani Jugoslovanskega odbora, spravili lahko v eno samo časnikarsko kolono. Zanaprej bo menda drugače, ker so pri odboru tudi trije Slovenci.

S tem nismo bili Slovenci zadovoljni. Res je, da so nas povabili v svoj krog, odkazali so nam mesto poleg sebe in mislili so, da so nas s tem popolnoma zadovoljili. In začelo je grmeti dalje za Srbijo, Dalmacijo in Jugoslavijo, fraze so se kopičile v neskončnost, jeza na Nemce je rasla, kljub temu smo pa sedaj še vsi na istem stališču kot smo bili v začetku. Jugoslovanski odbor ima dobro voljo, toda če ne bo stala za njim Srbija, oziroma če on ne bo stal za njo, bo ostalo vse le pri navdušenih, lepo donečih besedah. **Povdarjati je treba, da taka Srbija, ki vidi pred seboj le svobodno Jugoslavijo, ne pa Jugoslavije, v kateri bi zavzemal srbski kralj prvo mesto, v kateri bi bil Srb to, kar je Nemec v Avstriji.** S tem, da govorimo precej podobne jezike, še ni rečeno, da smo potomci ene matere in da bomo vsi dobili enak kos hleba, ki bo prišel na mizo. Tudi Rusi in Poljaki so si sorodni, tudi Bolgar je Slovan, pa Srbi vseeno niso njegovi prijatelji, kaj šele bratje. V našem narodu je še silno nerazvite sile in velikanska eneržija. Če narod porabi vso to silo, če razvije vso to eneržijo, si bo tudi lastil delež, ki bi mu ga ne mogel noben pravičen človek odrekati. V Avstriji se ne more razviti, v Jugoslaviji bi se lahko. **Ali bi bili Srbi zadovoljni, ali bi jim bilo prav, če bi jih v nekaterih czirih Hrvati in Slovenci presegli?**

Srbi se bodo vedno sklicevali na svojo kraljevino, na svojo nekdanjo moč in na svojo slavno preteklost. Mi se ne moremo postavljati s kralji, ker jih nismo imeli, kar je bilo pa v naših vrsah junakov, niso bili v službi naroda, pač pa v službi njegovega nasprotnika. Mi se ne bomo mogli z ničem ponašati, tudi z denarjem ne.

Ali nam bodo hoteli Srbi vse to izpregledati, ali nas bodo sprejeli kakor brate, tudi če bi smo prišli takorekoč prazni k njim? Imamo samo zemljo, svoj slovenski jezik in žilave roke, ki se ne plaše nobenega dela. Zemlja je naša dota, slovenski jezik naša največja svetinja. Skozi stoletja smo branili zemljo, veliko kosov so nam je že vzeli, ker nas je bilo premalo in ker je bilo sovražnikov preveč. Avstrija ni naša zaščitnica in zato moramo iskati zaščite drugod, ako nočemo še to izgubiti, kar imamo. Radi se pridružujemo Hrvatom, ki morajo ob mejah ravnotako trpeti kakor mi, radi se pridružujemo Srbom, ker več če nas je, toliko močnejši bomo. Odločno pa moramo biti proti vsakemu, ki bi se poskušal na naš račun in na našo škodo povspeti, ki bi naše delo izkoriščal v svoje svrhe.. V svobodni Jugoslaviji bi seveda ne bilo kaj takega mogoče, bi pa bilo v Jugoslaviji s kraljem na čelu.

Nobena država ni svobodna, v kateri je gospodstvo dedno, v kateri nima glavne in edine besede narod. In če je v eni državi več narodov, vladajo zastopniki vseh teh. **Tudi Jugoslavija ne bo, če bi bila v jedru le Velika Srbija pod vlado kralja.** Najboljše je povedati prej in razjasniti ljudem, na kakšen način se misli osnovati jugoslovansko državo. Govoriti je treba odkrito, brez vsakega pritajevanja in zahrbtnosti. Krivično bi bilo, če bi nas zvabili z obljubami v svoj tabor in nam povedali šele tedaj resnico, ko bi si ne mogli več pomagati. Naša želja in menda tudi želja vsakega Jugoslovana je, da pride iz sužnosti v svobodo, ne pa izpod jarma pod jarem. Vsak jarem je težak, pa naj bo nemški ali slovanski!

(Konec prihodnjič.)

Svarila — katerih se ni čulo.

Preiskave, katere se je uvedlo od občinskih, državnih in zveznih oblasti, da se dobi odgovor na vprašanje, kdo je odgovoren za veliko katastrofo v Chicago River, so se komaj pričele, a že danes ne more biti nobenega dvoma, da je bila nesreča mogoča le vsled zločinske malomarnosti in opustitve najbolj primitivnih varnostnih odredb. Kar se je izreklo v nedeljo kot domnevo, da se gre namreč za navaden umor, se je sedaj od vseh strani potrdilo.

Parnik "Eastland", ki je bil že enkrat zaplenjen, se je po gotovih popravah zopet stavilo v službo, dasiravno so ga smatrali izvedenci za "malo varnega". Zvezni inspektorji so določili število eventuelno dopustnih potnikov na 200 oseb, dasiravno je neki izvedenec iz Clevelanda že leta 1912 svaril, "naj se na to čudno škatljo ne pusti več kot 1500 ljudi".

Po postavi določeno letno preiskavo se je izvršilo s tako površnostjo, da je moral nadinspektor sedaj priznati, "da bi se parnik natančneje preiskalo, če bi se smatralo kaj takega za mogoče".

Da pa gospodje inspektorji kaj takega niso smatrali za mogoče, je njih lastna krivda. Neki newyorški popoldanski list je priobčil včeraj pismo, katerega je pisal dne 3. avgusta 1913 čikaški arhitekt John Devereux York zveznemu pristaniškemu mojstru v Chicagu in ki ima sledečo vsebino: "Dragi gospod! Poznate stanje parnika "Eastland". Če se kaj ne zgodi, da se odpravi tehnične napake ter prepreči s tem, da bi se parnik preobrnil, se bo dogodila velika nesreča." Na to pismo ni bilo nobenega odgovora.

Na "Eastlandu" se je potopilo toliko oseb, ker se je nagnil parnik na stran. Svarilo izvedenca se je torej uresničilo in na stotine domov v Chicagu polni sedaj žalost, ker so oblasti na neodpustljiv način zanemarjale dolžnosti. Niso pa le čikaške zvezne oblasti, katere je treba poklicati na odgovor radi umora tisočerih. Kriva je tudi zvezna vlada v Washingtonu, ki trpi prenapolnenje parnikov. Organizirano čikaško delavstvo je poslalo 22. junija 1914 na trgovski department v Washingtonu protest, v katerem se opozarja na nevarnosti, ki nastanejo vsled prenapolnenja parnikov. To prenapolnenje — se glasi v poročilu — bo preje ali sleje dovedlo do katastrofe, pri kateri bodo izgubili tisoči življenje, tudi če bi bil parnik še pritrjen pri doku.

Sedaj se je to v resnici zgodilo in "Eastland" se je potopil, dočim se je še nahajal ob doku.

Kot se ni poslušalo svaril izvedencev, tako se je tudi protest čikaških delavcev vložilo med akte, ne da bi se kdo še nadalje kaj brigal zanj. V trgovskem departmentu prav dobro vedo, da hočejo delati parobrodne družbe velikanske dobičke in da se jih pri tem ne sme ovirati s številnimi "varnostnimi odredbami".

Možje, žene in otroci, ki so našli preteklo soboto prezgodnji grob v Chicago Riverju, so žrtve vladajočega sistema: umrli so za sveti dobiček.

Dopisi.

New York, N. Y. — Slovensko bolniško podporno društvo sv. Frančiška št. 46 K. S. K. Jednote priredi v nedeljo dne 1. avgusta v Emerald Parku, vogan Myrtle in Martin Ave., Glendale, L. I., svoj devetnajsti piknik. Vstopnina je 15 centov za osebo, otroci so prosti. Za dobro zabavo, izvrstno pijačo in okusen prigrizek bo vse preskrbljeno. Rojaki, pridite vsi! Za obilen obisk se najuljudneje priporoča — Odbor.

Pittsburgh, Pa. — Pred kratkim je nekdo poročal v nekem listu, da imamo tukaj štiri podporna društva, toda resnici na ljubo moram povedati, da jih imamo petnajst, kar je vsekakor lep dokaz, da tukajšnja slovenska naselbina prav dobro napreduje. Najbolj smo ponosni na K. S. Dom. To je res krasna stavba, ki bo še našim potomcem dokaz, da so bili v tej naselbini svoje dni zavedni in navdušeni Slovenci.. — Delavske razmere so se nekoliko zboljšale, vendar je še vedno dovolj takih, ki nimajo dela. Upamo, da se bo tudi v tem oziru nekoliko izpremenilo. Omenjeni dopisnik pravi, da pittsburghški Slovenci zaničujemo one, ki delajo v premogovih rovih, kar pa nikakor ni resnica. Nam je vsak pošten Slovenec enako ljub in drag. Pozdrav vsem rojakom širom Amerike! — Fran Gruber.

Fort Mills, Filipini. — Dovolite, da se zopet malo oglasim. Pred nekaj dnevi je imelo tukajšnje vojno brodovje Združenih držav strelne vaje, in sicer ponoči, kakih 15 milj od obrežja, kar se je jako lepo videlo z otoka. Tukaj imajo dve križarki, pet torpednih rušilcev in devet podmorskih čolnov, katere dostikrat vidimo, ko gredo na vaje. Mornarica ima svoj stan v Cavite, kakih sedem milj onstran Manile. Na Corregidorju je samo mal pomol, zato se malokdaj kakšen rušilec ali podmorski čoln tukaj ustavi. Zadnjič, ko so imeli strelne vaje, sta bila dva podmorska čolna tukaj dva dni in so nam dovolili ogledati si ju od od znotraj. Ko sem bil notri in si ogledal različne torpede in stroje, me je nekako čudno dirnilo: to je vse pripravljeno za moriti ljudi. Ako človek premisli, kako Nemci v tej vojni uspešno porabljajo podvodne čolne, mora nehote pripoznati, da je to eno najbolj tehnično dovršeno orožje. Ta čoln, ki sem si ga tukaj ogledal, je eden že zastarelega modela in ni skoro nič podoben modernim, kar se tiče velikosti in hitrosti. Najbolj me je zanimal torpedo. To je najhujše orožje, kar se ga sploh more dobiti. Stroj plava pod vodo do cilja in tam se razpoči; učinek je strašanski, kar je bilo dokazano v tej vojni. Nemci uporabljajo torpede proti potniškim parnikom in s tem pokazujejo svojo tako opevano "kulturo", ki je pa v resnici največji barbarizem sedanjega Samo Avstrija in Turčija sta ji še zvesti in sta ji enaki, kar se tiče barbarizma. — Časi se spreminjajo in upati je, da se bodo povsod dobro izpremenili. Ameriškim delavcem želim boljše bodočnosti in prosperitete. Pozdrav! — Jos. Marela, slovenski vojak, 86th Co. Fort Mills, P. I.

Odlomki iz pisem.

Gorenja vas, Kranjsko.

Tvoje pismo me je zelo razveselilo. Naznanjam ti, da so skoraj vsak mesec nabori. Poberejo vse, kar more hoditi in nositi orožje. Zadnjič so pobirali 50 let stare možke. Enajst takih se je peljalo na nabor, vrnili so se pa samo trije. Kdor je bil potrjen, se ni smel več vrniti. Skozi Gorenjo vas gre vsak dan na tisoče in tisoče vojakov. Tone je že štiri mesece v bolnišnici. Revež je ves ozebel. Piše, da se mu noga pri kosti gnoji. Včasih se malo zaceli, potem se pa zopet odpre. Revež prenaša strašne bolečine. Bog ve, koliko časa ga še ne bo domov. Pozdrav!

Tvoja mati.

Ptuj, Štajersko.

Dne 1. junija sem bil potrjen, pa sem moral takoj oditi. Domov niso nikogar pustili. Še isti dan so pobrali pri nas vse vole. V par dneh je šla od hiše vsa moč. En mesec bom še tukaj, potem me bodo poslali na fronto. Ne vem, če bom še videl kdaj dom in domače. Pozdrav!

Tvoj prijatelj Josip.

Gornje Vreme, Primorsko.

Italijani se že en mesec bojujejo, pa brez vsakega uspeha. Dosegli niso prav ničesar. Ranjenci so izpovedali, da imajo silno veliko ranjenih in mrtvih. Vsi želimo, da bi bil Italijan prav pošteno tepen. Pred kratkim se je pojavil nad Divačo neki aeroplan, ki je hotel spustiti na postajo nekaj bomb. Cilja niso zadeli, ker je bila postaja v temi. Z živežem je pri nas zelo slabo. Letina še dosti dobro kaže. Oče ni šel k vojakom, ker je župan, vsi njegovi vrstniki so pa morali odriniti. Piši, kako se kaj imaš. Z Bogom!

Tvoja sestra.

Iz Avstrije.

Zagotovitev kruha in moke iz nove žetve.

Izšla je cesarska naredba, s katero se tako v interesu producentov, kakor konsumentov določa monopol na pšenico, rž, ječmen, koruzo itd. Na podlagi te naredbe se bo na korist države zaplenilo vse novo žito, tudi vse staro žito in tudi vsa moka. Zaplemba ima ta učinek, da se žito in moka ne sme ne porabiti, ne zmleti, ne prostovoljno, niti ne prostovoljno prodati. Naredba obsega tudi posebne določbe glede pivovarn, sladkarn in tovarn za testenine. Zaplemba neha z dovolitvijo porabiti ali prodati žito, ali z odvzetjem ali s tem, da zapade. Zaplenjeno žito in moko bo prevzemal vojni žitni urad, ki bo ustanovih v posameznih kronovinah podružnice. Ta urad je dolžan vse ponujeno mu žito takoj v gotovini plačati. Če blaga takoj ne prevzame, plača na račun do 50% cene. Lastnik mora blago po določeni kupnini prepustiti rečenemu uradu. Kar se prodajalcu ne bo plačalo v gotovini, za to bo lahko dobil nakazila, na katera bodo denarni zavodi izplačevali predujme. Če bi lastnik svojega blaga ne hotel prodati vojnemu žitnemu uradu, bi se mu blago s silo odvzelo in se mu bo od cene odbilo 10%. Kupovalci bodo imeli posebne izkaznice. Kmetovalci bodo smeli od svojih pridelkov porabiti, kolikor je običajno in tudi za seme bo preskrbljeno. Cene za nakup žita in prodajne cene bo določila vlada. Pridelovalci so vezani žito zmlatiti in se jim slama ne bo vzela. Mlini bodo primorani žito hraniti in mleti. Dosedanji predpisi glede krušnih nakaznic in glede peke kruha ostanejo v veljavi. Vojni žitni urad bo prevzemal tudi žito in moko iz Ogrske.

Pregledovanje 43- do 50letnih.

Predsedstvo zveze avstrijskih industrijalcev je bilo dne 21. junija pri domobranskem ministru in ga prosilo, naj povzroči, da se bo pri pregledovanju 43- do 50letnih oziralo na to, da se vzdrže obrati tudi tam, kjer ne gre za vojaške dobave, posebno pa v onih slučajih, v katerih bi se morali obrati vsled vpoklicanja za sposobne spoznanih ustaviti. Nadalje je prosilo predsedstvo, naj se rešijo prošnje za oprostitev, če le mogoče še predterminom vpoklicanja, in konečno za to,, naj se oni omenjenih letnikov, ki so že služili, pred vpoklicom še enkrat pregledajo. Minister je v svojem odgovoru povdarjal, da je število prošenj za oprostitev veliko, in je dal zatrdilo, da se bode utemeljenim prošnjam po možnosti ugodilo. Če prošnje ne bodo rešene pred vpoklicanjem, tedaj je temu vzrok čestokrat ta, da prihajajo prošnje šele v zadnjem hipu, oziroma ne službenim potom skozi vojaško poveljništvo, marveč se vlagajo neposredno pri domobranskem ministrstvu, vsled česar nastajajo nepotrebna zavlačevanja. Pregledovanje onih, ki so že služili, ni potrebno, ker se je vršila preiskava pri dotičnem polku, in sicer kar najnatančneje. Nadalje je izjavil minister, da bodo pri pregledovanju navzoči tudi uradni civilni zdravniki. Končno je sporočil minister, da se bodo 43- do 50letni posebej od drugih letnikov vežbali ter združili v takozvanih podčastniških šolah.

Pomote pri zglaševanju starejših črnovojnikov.

V listih se objavlja sledeče: V uradnem razglasu o zglaševanju 43- do 50letnih črnovojnikov je bilo tudi omenjeno, da se morajo zglasiti vsi tisti črnovojniški zavezanci, rojeni v l. 1873 in 1874, ki so svoj čas služili v armadi, a so bili predčasno odpuščeni ali superarbitrirani. Na mnogih krajih pa so to določilo napačno razumeli in so se k prebiranju oglašali kar vsi možki, rojeni v letu 1873 in 1874, ki še pri dosedanjih naborih niso bili potrjeni. To je napačno. Ako se je kdo napačno priglasil, naj gre takoj k občinskemu uradu in naj prosi župana, da javi pomoto politični oblasti. Ako tega ne stori, se mu zna zgoditi, da bo moral še enkrat k prebiranju

V nekaterih občinah pa so se sedaj župani in občinski svetovalci niso priglasili, češ, nam tega ni treba, saj smo oproščeni črnovojniške službe. Tudi to ni pravilno. Po zadnji uradni odredbi so se morali tudi župani in občinski svetovalci zglasiti. Kdor tega ni storil, naj popravi pomoto, ker bi sicer utegnil imeti neljube posledice.

Italijanski špijoni. — Svarilo.

Listi priobčujejo sledeče: Ker ima sovražnik največji interes na tem, da dobi kolikor mogoče natančne podatke o moči, o postojankah in dovažanju naših čet, dalje o vseh uredbah za preskrbo in o transportih ranjencev itd., pošilja v južne kraje naših dežel svoje zaupnike, preoblečene na vse načine. Dobiti jih je preoblečene kot potepuhe, kotlarje, brusače, krošnjarje, begunce i. dr., da, celo v uniformah vojakov, oficirjev in civilnih uradnikov se priklatijo k nam, da bi mogli tako nemoteno izvrševati svoje škodljivo delo. Prebivalstvo se tedaj pozivlja, da gre varnostnim organom tudi z dejansko pomočjo na roko, da se ogleduhov obranimo in da jih oblasti izsledе in zapro.

Prebivalstvo se opozarja na to, da je vsako povpraševanje moštva na železniških transportih po moči in cilju transporta brezpogojno prepovedano. Ako bi se kdo po tem ne ravnal, se bo proti njemu primerno postopalo.

Povišanje davka na žganje.

Cesarska naredba z dne 1. julija določa, da se poviša davek na žganje za 20 vinarjev pri litru alkohola.

Skrb za življenjske potrebščine.

Ljudje so v skrbeh. Morda se pokaže, da so te skrbi le malo utemeljene, ali čas je tak, da so ljudje takoj v skrbeh, če imajo težave pri preskrbi gotovih potrebščin. Jajca so silno draga in še jih je težko dobiti; glede olja se čuje, da njihče ne ve, kje se ga bo dobilo, kadar bodo zaloge razprodane. Z mlekom so težave in z mesom so križi — pa še taka draginja. Še nikoli ni bil žafran primeroma tako drag, kakor so bile goriške češnje. Prijazni ljudje, ki imajo polne omare hranilnicnih knjižic, seveda dobro svetujejo, rekoč, uživajte sardine, gojite kunce in kuretnino in kar je takih svetov, toda s tem ljudem s skromnimi zaslužki ni nič pomagano.

Slaba letina v Rusiji.

"Dziennik Kijewski" poroča: Na Podolskem in v Volhiniji, žitnice Rusije, je letina nezadovoljiva. Cene žitu se hitro dvigajo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. C., Sheboygan, Wis. — Letni račun Mestne hranilnice ljubljanske letos ne bo izšel, ker je premalo osobja, da bi ga izdelalo. Vsi mlajši uradniki so morali oditi k vojakom.

A. V., Clayton, Wash. — Mi priobčimo vse, kar je količkaj zanimivega. Pisma, ki prihajajo iz starega kraja, so skoraj vsa enaka. Ljudje tožijo o slabih časih, o draginji in pomanjkanju. Zelo bi nam ustregli, če bi natančnejše popisali tamošnje delavske razmere.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA REBERNIK. Doma je iz Mirne na Dolenjskem. Sedaj se nahaja nekje v Kansas City, Kan. Prosim cenjene rojake, če je komu znan njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam zglasi. — Louis Lužar, 7734 Ossage Rd., Cleveland, O. (29-31—7)

VABILO
na
VELIKI PLES,
ki ga priredi
nov "Slovenski Orchester"
v Thomas, W. Va.,
v soboto dne 31. julija popoldan
v prijaznih prostorih rojaka
Mike Bulič.
Začetek ob 4. popoldan.
Vstopnina za možke je 25 centov, dame so vstopnine proste.

Tem potom vljudno vabimo vse rojake in rojakinje iz bližnjih naselbin, kakor: Frances, Benbush, Pierce, Coketon, B. Hill in Thomas, da nas polnoštevilno posetiti blagovolijo.

Slovenski Orchester je dobil zadnji čas več mladih moči, zato bodo na vsporedu krasni novi komadi, ki bodo obiskovalcem gotovo ugajali.

Za vsestransko zabavo, svežo pijačo in fini prigrizek bode dobro preskrbljeno.

Torej na svidenje dne 31. julija popoldan pri g. Mike Buliču!

Slovenski Orchester,
Coketon, W. Va.
(28-30—7)

NAZNANILO.

Kakor je znano rojakom po širni Ameriki, je "Pečlarski Klub" v Conemaugh, Pa., priredil piknik, katerega so se udeležili mnogoštevilni pečlarji, kakor tudi drugi rojaki in rojakinje. Tem potom se vsem najiskrenеje zahvaljujemo. Ob tej priliki smo pa tudi sklenili, da bomo ustanovili podporno društvo pečlarskega kluba. Torej, bratje pečlarji, če se strinjate z nami, potem se javite, da bomo vse potrebno ukrenili. Pišite na predsednika: John Kolene, Box 723, Conemaugh, Pa., ali pa tajniku: Valentine Škarje, Box 432, Conemaugh, Pa. Na vsako pismo bode odgovorjeno.

Z bratskim pozdravom
Valentin Škarje, tajnik.
(28-30—7)

IŠČE SE STROJARJE.

Stalno delo od kosa za 10 veščih usnjarjev. Povprečna plača $2.50 na dan. Ni stavke. Vprašajte pri:
Proctor Elison & Company,
Elkland, Tioga Co., Pa.
(26-31—7)

PRODAM

hišo s saloonom ob glavni cesti v sredini slovenske naselbine za prav nizko ceno. Za podrobnosti obrnite se na lastnika:
Steve Bešenič,
469 — 51st Ave., West Allis, Wis.
(29-31—7)

Kje je FRANK ZORMAN? Pred tremi leti je bival nekje v Arizoni. V Ameriki biva okoli devet let. Za njegov naslov bi rada zvedela njegova sestra Katarina Zorman, sedaj omožena Žele, Box 97, Homer City, Pa. Če kdo rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, za kar mu bodem jako hvaležna, ali se naj pa sam javi.
(28-30—7)

POZOR!

Čitateljem in naročnikom naznanjamo, da nam je pošla zaloga Slovensko - Amerikanskega Koledarja za leto 1915.

Namesto Koledarja, dobi vsak nov naročnik eno izmed letošnjih Mohorjevih knjig.

Uredništvo Glas Naroda.

EDINI SLOVENSKI KROJAČ V PITTSBURGH-U, PA. IN OKOLICI
priporoča rojakom svojo moderno urejeno
KROJAČNICO,
v kateri izdeluje lepe in najmodernejše obleke.
S spoštovanjem
RUDOLF MESNAR,
5313 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Velika vojna mapa
vojskujočih se evropskih držav.
Velikost je 21 pri 28 palcih.
Cena 15 centov.
Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.
V zalogi imamo tudi
Stensko mapo cele Evrope $1.50.
Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.
Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.
Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.
Naročila in denar pošljite na:
Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Najmodernejša
TISKARNA
"GLAS NARODA"
izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah,
Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.
Unijsko organizirana.
Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.
Vsa naročila pošljite na:
Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Južna Avstrija.

Pod tem naslovom je napisal vojni poročevalec dunajske 'Zeit' sličico svojega potovanja na južno fronto. Sličica je v v dvojnem oziru zanimiva. Odkriva nam na eni strani etnografsko in politično naivnost dunajskih žurnalistov, podaje nam pa na drugi strani dokaz, kako drugačno, recimo takoj, simpatično si ogledujejo nas in naše kraje ljudje, ki so preje vedeli toliko lepega in zvenečega napisati o Rivijeri in Lidu, k večjemu še o Dubrovniku in Lošinju — pardon, o Ragusi in Lussinpiccolu. —

Nič ne dene, da je "Zeitov" dopisnik šele na potu iz Celja proti Rimskim toplicam opazil, da 'prebivajo tod že Jugoslovani', katerih vasi izgledajo ravnotako avstrijsko, kakor one nemških štajerskih kmetov. Privoščimo mu iz srca malicijozno veselje nad nevednostjo nemškega kolege, ki vidi Bošnjaka ter vpraša, kakšen Turek da je to. Vse to odtehtajo simpatične bezede o naši Ljubljani.

"Pridemo v Ljubljano, izstopimo in sedaj lahko na konkretnem primeru razlagam, kaj je to: Južna Avstrija. V tej široki, zeleni dolini, odkoder vidimo od daleč snežnike, ob tej modrikasti reki, pod visokim gradiščem, leži mesto Slovencev.

Javnost v častiti Evropi entente prisega, da bodo Slovence Srbi odrešili. Ali morda Italijani? tega ne vem dobro. Vsekakor prebivajo Slovenci v mestu, ki je velikomestnejše, čistejše, bolj evropejsko kakor Belgrad. Na trgih stoje spomeniki slovenskih pesnikov in velmož: pesnik Prešeren, katerega krona Muza in drugi ljudje, katerih slava izven dežele morda ni razširjena, ki pa pomenijo za Slovence mnogo. Bližeča nova šolska poslopja. Glavne ceste čiste, živahne, da, elegantne, v velikih sijajnih trgovinah se gnetejo kupovalci. Pred časniško palačo so izvešeni najnovejši brzojavi o vojni. V gostilnah dobiš solidno vseavstrijsko kosilo. Dame se dobro oblačijo — skratka.

Ljubljana je moderno procvitajoče mesto. Toda onkraj mostu v ulicah pod Gradom, stoje stare hiše. Pred rotovžem prekrasni barokni vodnjak, na rotovžu lepo stiliziran dvoglavi orel z imenom Karla VI.. In nasproti fasada z rokokoreliefi; potem zopet nemški balkoni s cvetlicami, stare ceste, tako ljubke, navzdol, navzgor. Vse to je bilo že avstrijsko, ko so nosili še viteške oprave, sedaj pa naj se končno odreši.

Gori h Gradu: ne v grad, kajti tam se nahajajo italijanski ujetniki in mi nimamo pripustnice; toda na klop se smemo vsesti, smemo zreti na to nebeško lepo sliko: belo mesto, južnobujni vrtovi s svojimi številnimi rožami, dolina, gorovje. — Zopet nizdol; po Glavnem trgu se pomika velika barvasta priprošna procesija mimo v dobrem nameru postavljenega provincijalnega spomenika Radeckemu. Leta 1860. je postavilo mesto ta kip svojemu častnemu meščanu.

Dve dogodbi.

Spisal Ivo Česnik.

I.

V nedeljo popoldne je bilo. — Francka je šla čez polje. Na roki je nesla cajno. Nakupila je vsega potrebnega za teden. Ubogi so bili doma in mati je ležala že cel mesec bolna. Stara je bila mati in oče je bil star in betežen, v njej je pa plula mladost in zdravje.

Po stezi je stopala v lahnih čižmih, s pisanim krilom se je igral božajoč veter. Šla je kot radost in moč med zelenimi travniki.

Pel je kos v grmičevju in nad vso naravo je bil razlit velik, svečan nedeljski mir. Topli, solnčni žarki so obsevali Franckino zdravo, rdeče lice in krepko, stasito postavo.

Črešnje so zorele. Ravno rdečiti se je jelo po brajdah. Kako bi se ne? Maj je bil, najlepši mesec. Moč je dihnila v naravo.

In v Franckini duši je bila moč in čutila je življenja slasti.

Sredi polja se je dvignila pesem. Francka se je ozrla in je bila dobre volje, kot bi pripenjala fantu šopek.

Šumela je reka monotono ob vznožju nizkih gričev, pripogibali so se jagnjedi in vrbe, fantje so peli:

"Dekle na vrtu zelenem sedi.."

Tudi Janez je bil med njimi.

Francka je hipno zardela, v sreu ji je pa bilo naenkrat toplo in težke cajne ni čutila na roki.

Gledala je po dolini. Bele ceste so se vile med topoli, bresti in grmičevjem. Po brajdah in brdih ji je uhajal pogled. Tam se je košatila vinska trta in zlati pramenčki so trepetali na mladem perju. Francka je čutila lepoto in neizmerna sladkost jo je obšla.

Doteknilo se je nebo v sredi doline in razmaknili so se holmi in griči in gore na vse strani. In stisnilo je tej krasni zemlji svoj modri obrazek, da se ogleduje v njem kot nedolžno dekle svoje plave oči in črešnjeva lica na vodni gladini. Nebo je poljubilo to zemljo, drugače ne bi bila tako lepa in bogata.

Francka je stopila v gozdič in objela jo je hladna senca. Nabrala je cvetlic in sedla pod košat hrast, da se odpočije. Spomnila se je Janeza in bilo ji je prijetno in spomnila se je dni, ko je mislili nanj. Pred kratkim je služila v Trstu; tiste dni ji je pa zbolela mati. Zato je prišla domov. Ni prišla nerada. Zahrepenela je po materi in očetu in Janezu.

Saj je lepo v Trstu; morje valovi včasih in ladije prihajajo dannadan. Vedno nov pogled, veselja čez mero. Ali vsa mestna radost je piškava. Ko pride človek z bala, veselice, zabave, bi se zjokal, tako grozovito prazno je v sreu.

In tisto življenje! Franckli se je zastudila hinavščina in laž, ko se je spomnila na kalužo, ki blodijo po njej ljudje od večera do jutra.

Ni šla rada v Trst, toda vabil jo je bogat zaslužek.

Služila je naiprej pri pobožni, stari gospe. Dobro se ji je godilo tam. Z gospo se je razumela kot z lastno materjo. Zjutraj je pospravljala po sobah in brisala okna. Po ulici so hodili gospodje in delavci, vojaki in fakini. In čudne reči je videla v hiši in po mestu. Žene so se ciganile, možje so ponoči popivali. Malo je bilo dobrih in še te so polivali malopridneži z gnojnico.

Dobra gospa se je preselila v Pulj, in Francka je iskala službe drugje.

Prišla je k bogati rodbini. Gospa mlada, gospod star in plešast uradnik. Kot vdovec se je poročil drugič. Že precej prve dni je Francka slutila, da se ne moreta on in ona. In potem je večkrat opazila, kako je gospod žalosten in potrt.

"Moj Bog, zakaj sem tako nesrečen! Lucija, bodi zopet dobra, saj vidiš, kako te ljubim."

Gospod je odhajal včasih nenadoma od doma, loputnil z vratmi in klel.

Tako blato je gledala Francka.

Potem je služila pri dolgi, suhi, skopi gospe, ki še sebi ni privoščila poštene hrane. Za zajutrek je dobila škodeljčko kave, ne mnogo večjo kot naprstnik in odrezek kruha, tako tenak, da je videla skozenj kraške griče. Potice in šartlji so plesnili po shrambah, beraču pa ni privoščila krajcarja.

Prišla je nekega opoldne k Francki uboga, kruljava reva. — Francka ji je dala vse kosilo. Gospa jo je zato kregala in zmerjala.

"Packa, sram te bodi! Ušivko mi spravljaš v hišo. Glej, da se česa ne nalezeš. Spodim te potem takoj, packa!"

V takih težkih urah se je spomspomnila doma kraj reke in Janeza se je spomnila.

Po polju hodi in orje. Konji vlečejo plug, on drvari, hlapec goni. Prijetno je v naravi in moč vstaja, kot bi lezla iz zemlje. In Janez dela z veseljem in misli nanjo.

"Hi, luca!"

Kukavica se oglaša iz gozda. — Kot prijeten spomin je njen glas.

Francka se vrne domov in potem se oženim in si ustanovim paradiž."

Janez pogleda na solnce in najrajši bi zavriskal, da bi se razlegalo do gora, zavriskal bi in pritisnil vso zemljo na širokep rsi.

Dekle se je tolažilo ob takih mislih.

"Saj nisem mislila, da ga imam tako rada. Pa glej si! V sreu se mi je zanetila iskra in zdaj gori plamen!" — — —

Fantovska pesem je utihnila, z gričev so doneli drobni glasovi piščalk. Pastirji so piskali na paši. Francka je vstala, zadela cajno in stopala počasi. Toda kmalu se je korak okrepil in bila je v mladi naravi kot vila sredi planine.

Zaukal je Janez in Francka se je ozrla.

"Ne hiti tako, dekle, saj se ne mudi. Glej, velik dan je še in solnce krepko greje v hrbet."

"Res je, Janez, ali jaz moram domov radi matere."

"Prav, Francka, prav. Le to mi povej, če si imela ves čas le mene rada?"

"Janez, le tebe. Saj veš, čemu vprašuješ?"

"Ali te ni v Trstu nihče premotil?"

"Janez, ti si poredne. Kako moreš misliti kaj takega?"

"Nič ne mislim, le tebe imam rad."

Sklonil se je in jo hotel poljubiti.

"Janez, danes me pusti! Mati je bolna in nagajiv si preveč."

"Francka, ne bodi no, saj me poznaš. Trd sem, če se lotim, ali dober v sreu. Glej, Francka, tam leta metulj. Kako je vesel? Kot ti in jaz."

Stopila sta iz gozda in pred njima je stala vas, vas svečana in veličastna.

"Tu sem te privedem, Francka. Ali ne bo lepo najino kraljestvo? Poglej to polje je moje in ti vinogradi! Pa saj ti je znano. Prijetno je, Francka, in zanimivo življenje. Skozenj pojdeva roka v roki, ena duša — jaz in ti."

Janez je čutil, da mora biti neizmerna slast imeti pridno ženo in imeti otroke. Pomladi se v sinu kot se pomladi solnce, ki vstaja vsak dan lepo, čisto, sveže.

Otroci so se igrali za vasjo po tratah, zbijali šale, letali, se tepli, cukali. Dekleta so pele pod orehom:

"Rasti, rasti rožmarin,
lep deviški moj spomin"

Janez je zavriskal in spremljal Francko do doma. Šla sta roko v roki in z njima je šla zorna, vesela mladost.

"Malo hitreje pojdiva! Mati, vem, da težko čaka name. Janez, dober človek pa si, ker si tako skrbel za mojega očeta in mater, dokler me ni bilo."

"Nikar me ne hvali! Kam naj pa spravim sad svojega truda, če ga ne dam ljudem? Svojih nimam, Francka, ti boš moja —"

Tam ob griču je tekla reka, poleg nje je stala na bregu stara koča obdana od piškavih orehov. Pusto je bilo tam in dolgočasno, kot da je Bog proklel hišo in njene prebivalce.

"Pri domu sva, Janez."

"Puščoba je pri vas doma, — Francka. Rešiti te moram iz tega zakletega kraja. Tak prijeten dom si ustanoviva, da bo veselje. Oral bom in kosil, sadil trte in trgal jeseni in ga pil včasih v senci. Ti boš zraven in otroci — Janezek, in mala Francka ti bo sedela v naročju. Ali ne bo to življenje?"

"Lepo bo, lepo. Zelo rada te bom imela, Janez. Ali za mater mi je hudo in očeta."

"Dokler bosta živela, poskrbiva zanje."

Poslovila sta se.

"Z Bogom! Zdrava!"

"Z Bogom! Priden bodi!"

Zasmejala sta se in razšla.

II.

Zvečerilo se je in tema je padla čez vso dolino. Tudi na kočo v skritem kotu je padla in bilo je tam neprijetno, kot da se je naselila vanjo smrt. Trhleni orchi so žalostno stegovali svoje veje nad slamnato streho, ki je bila vsa pohabljena in razdrapana.

Zazvonilo je avemarijo. Francka je stopila v nizek temen hlev z golido v roki. Golida je bila stara, morda dvajset let, bila je pri hiši prej kot se je rodila Francka, in koza je bila stara, komaj je še stala pri jaslih.

Francka je molila.

V kamri, nizkotni in zatuhli, je molil na ves glas oče Marko z opotekajočim glasom in mati Meta mu je težko sopeč odgovarjala. Na polomljeni postelji je ležala in gledala v črviv, umazan strop in mislila na svojo bolezen in na smrt.

V sobi ni bilo luči in tema je vladala po vseh kotih. Po starih podobah iz preteklega stoletja in prepereli mizi se je širila.

V vsej hiši je vladal mrtvaški duh kot v grobišču. Stene so stale na pol podrte. Marko je hodil včasih s potrtim sreem okrog voglov in mrmral:

"Dal bi popraviti, pa ni božjega pri hiši."

Kašljal je v kočo in gledal, kako hira on in žena in kako se podira bajta.

"Da bi stala vsaj tako dolgo, da umreva jaz in Meta"

Marko je odmolil in se ozrl na ženo.

"Meta, čudno je s teboj. Ozdraveti nočeš, umreti ne. Vsega sem ti nanesel skupaj. Pri konjederki sem bil v trgu. Dala je zdravil iz tavžentrož, sladkih korenin in česna. Upanja ni imela, jaz ga tudi nimam. Če ti je zapisana smrt na obličju, ne pomaga nič."

Zapletal se mu je jezik in govoril je v presledkih.

"Marko, ali si se že spet napil žganja? Bog se te usmili!"

Pocedila se mu je slina po kocinasti bradi, ki je bila vsa prepletena s sivimi nitimi.

Majhne oči so mu štrlele iz globokih jamic, koščena lica so se svetila zelenkasto v poltemi.

"Zlomek, pijem, da bo prej konec! Poslušaj me, kaj ti rečem. Nič ne bo, nič. Sarost je starost, pride kar čez noč, ko človek spi. Zgodi se nam, kot sejavcu, ki je zaspal. Vražji sovražnik je prišel in nasejal ljulike med pšenico. Dobro poznam starost. Videl sem nekoč betežnega starca — berača. V najhujši zimi je prikrevsal v hišo, raztrgan, bos, napol nag in umazan in je sedel za ognjišče, se grel in mrmral sam seboj, kot bi mu nečesa manjkalo. Obraz je imel zabuhel, divji, v očeh mu se gorel čudovit plamen. Nikoli ne pozabim teh groznih oči. Lakota, obup in žalost se je brala v njih. Rajna mati — no Bog ji daj dobro, saj je zaslužila nebesa — mu je dala skledico zelja. Pomel je z njim, kot bi udaril s cepcem po snopu pšenice. Noge so mu otekle in štirinajst dni je trpel grozne bolečine. A nihče ni čul iz njegovih ust tožbe. Molil je in čakal v listju, kdaj pride smrt. In prišla je.... Tudi pote pride in pome. Naj! Ne bojim se je, vraga, da ne."

"Ne kolni, Marko! Moli rajši?"

"Zmirom: moli! Saj sem molil ravno prej. Ali je prav, Meta, da se nama tako godi. Ni prav, bogve da ni. Fanta sta šla v tujino, vsi so šli v tujino in naju so pustili stradati. No pa Francka se je vrnila. Hudir ju bo že obračal na vilah, fanta! Ju bo, ju bo. Janez se cigani po Dunaju. V šole sva ga dala, pa ne bo nič iz njega. Krave naj bi rajši pasel. Koliko stopinj sem storil zanj! Okrog gospode sem hodil in prosil kot berač. In od zore do mraka sem nabiral cunje. Od hiše do hiše sem šel in vpil: — Cunje, cunje!.... In kosti sem pobiral in lase. Tudi ob poti sem pobral kost ali cunjo, če sem jo dobil. Otroci so letali za mano in me dražili in metali kamenje v moj cekeljpok, ki sem ga komaj vlekel zvečer domov. Vse sem delal zanj in za Pavleta. Tudi ta je šel v Ameriko. Naj gre k vragu!"

Starka je težko poslušala take besede. Bolno je bilo njeno dihanje, oči izpite, koža uvela in nagubana, brada špičasta, čeljusti so štrlele proti čelu kot dve lopati pri klepetcu. Smrt je stala že dolgo poleg postelje in čakala prilike.

"Ne govori tako, Marko! Najina sinova sta in morava ju blagoslavljati. Gotovo nisem zastonj molila, Bog me usliši. Nisva zastonj trpela? Poboljšala se bosta in se spomnila —"

Zasolzile so se ji oči in zaihtela je glasno kot otrok.

"Marko, prosim te, ne pij! Včasih nisi pil in bilo nama je dobro. Kar si se postaral, si postal tak."

"Pojdi, pojdi, smrt je že in tako pred durmi. Naj bo! Saj je vseeno, če umrem danes ali jutri."

Naslonil je glavo med dlani in zadremal. Dihal je težko in počasi in v grlu mu je cvililo.

Francka je prišla v kuhinjo in pospravljala. Kuhala je večerjo in ropotala z lonci in žlicami.

Tako pusto in prazno je bilo v vsej hiši kot v mrtvašnici. Popoldne je pa sijalo nad vso dolino solnce in življenje je valovilo. In v njej je bilo še zdaj to življenje.

Mati je stegnila roke izpod odeje in se spomnila mladosti. Smrt je stala ob skrajnici, ona je mislila za trenotek na mladost.

Bila je tedaj pomlad v deželi. Zavalovilo je čez poljane in vstalo je življenje na en klic. Slonelo je dekle na oknu in čakalo fanta. Fant je stopal po polju, pel in vriskal in romal v vas k dekletu. Lepa je bila ravnina, po kateri je romal. Luna je vzhajala za goro; krvava je bila in njeni odsevi so padali čez vso dolino. Reka je šumela, zaganjali so se valovi in pesmi ob bregovih. Čisti so bili in kristalni in mesečni žarki so švigali po gladini, da so si ogledovali šelesteči jagnjedi na ravnem zrcalu svoje lepo razčesane lase.

Šla je pesem, tiha in hrepeneča tja po polju. Dekle jo je pelo. Rožmarin in nageljni so dehteli na oknu.

Priromal je fant pod okno, pristavil kamen in se vzpel do rož.

"Dober večer, Metka!"

"Dober več, Marko! Težko sem te čakala. Mislila sem, da ne prideš."

"Nagajivo si dekle, ali zvesto."

Položila je glavo na njegovo ramo in šepetala sta ljubeznive besede.

"Kdaj prideš pome, dragi, in me vzameš na svoj dom?"

"Ne boj se, srček! Jeseni pridem pote in potem bova srečna. Hišo pobelim, par njiv si nakupim, da ti ne bo mogel kdo očitati: Berača si vzela. Metka, saj me imaš rada, kajne?"

"Zakaj me vprašaš, saj veš, da ljubim edino tebe."

Gozd je šumel v daljavi. Tajen in skrivnosten je bil. Zapihal je veter in zganili so se vrhovi in hipno prebudili iz sna.

Pripela mu je šopek za klobuk in odšel je čez polje in vriskal.

In potem sta se vzela. Trpela sta vse življenje, delala in se trudila. Marko je pobiral cunje, ko je obdelal tiste kosce zemlje. Imela sta tri otroke in sta jih dobro vzgojila. Pa so šli vsi, Francka se je vrnila.

Zdaj je prišla starost in smrt. Kar prikradla se je kot zvit tat ponoči — — —

Francka je prinesla večerjo. Kava je bila dobro skuhana, ali niti materi niti očetu se ni ljubilo jesti.

Starka je poskusila, Marko je pa vrgel žlico v kot.

"Pojdi, pojdi s kofetom!" In je dremal dalje.

Mala svetilka je razsvitljevala temno kamro. Čudne pramenčke je metala po starih, plesnivih podobah.

Francka je pokleknila pred staro razpelo in molila rožni venec. Z veseljem je molila in s pobožnostjo, mati ji je odgovarjala. Toda v sredi molitve je mati zadremala. Francka je pa nadaljevala glasno.

Videti je bilo, da je vse izumrlo, tako pusto in dolgočasno je bilo. Le težko sopenje materino in bolno cvilenje je motilo tišino.

Ko je Francka zmolila, je spravila očeta v posteljo, sama je pa legla na staro skrinjo in bedela dolgo.

Sredi noči je vstala in šla pogledat na zvezde in jasno nebo.

Zrla je dolgo v lepoto pomladne noči, ki je dihala zdravje, moč in življenje, in mislila, da je smrt tako blizu.

Še tisto noč je umrla mati — —

*

Ti dve dogodbi sta se pripetili obe v lepi, zeleni pomladi, prva v sveži naravi, druga v koči, ki je bila kot od Boga prokleta in je vladala v njej smrt kot v grobišču.

Raznoterosti.

Francoski cesar Napoleon I. in zedinjenje Italije.

Pred nekaj časom smo pojasnili, da je pravzaprav francoski cesar Napoleon I. vzbudil v nemškem narodu zavest nacijonalne skupnosti in da je zedinjena Nemčija, ustvarjena leta 1870—1871. posledica razmer, ki jih je ustvaril Napoleon I. V mnogih ozirih je tudi Napoleon I. položil temelj zedinjeni Italiji. Apeninski polotok je bil dolga stoletja razdeljen na različne manjše države, med katerimi so Savojski vojvode igrali ne preveč znatno vlogo, dasi so porabili vsako priliko, da razširijo svojo oblast. Sčasom so si poleg Savoje pridobili Pijemont, grofijo Nico, sedanja Švicarska kantona Genevo in Wavt in grofijo Montferrat. Tudi Sicilijo so si pridobili, a so jo morali kmalu zamenjati za Sardinijo in končno so stiske avstrijske cesarice Marije Terezije izrabili, da so svoje meje pomaknili do Ticina. Napoleon I. ni moger labiti malih držav in se ni dosti menil za pravice malih vladarjev. Pometel je v Italiji prav temeljito. Premenil je Savojo, Montferrat in del Pijemonta v francoske departmente. Ostali del savojske države pa je pridružii novi kraljevini Italiji, ki jo je bil ustanovil. Ta Napoleonova kraljevina Italija je je bila dosti manjša, kakor je današnja Italija, kajti Neapol in Sicilija nista pripadala k njej Ali z ustanovitvijo kraljevine Italije je Napoleon vsejal v italijanska srca hrepenenje po združenju, vročo željo po ustanovitvi nacijonalne države, obsegajoče vse Italijane in Savojci so znali to misel gojiti in jo končno uresničiti.

Življenje na Dunaju.

Poroča se: Dunaj je mesto, kjer se vojne pravzaprav ne čuti dosti. V prvih mesecih je pač vse vrvelo, ljudje so se trgali za posebne izdaje in skrb je bila v vseh krogih velika. Toda počasi se je to poleglo. Ljudje so se potem bolj zanimali za živila. Tudi v tem oziru so se skrbi kolikor toliko polegle in zdaj je življenje skoro tako, kakor v normalnih časih. Zabavišča so dobro obiskana in v javnih lokalih je vedno živahno, kajti denarja je dosti in zaslužki so vsled vojne jako veliki. Kdor se iz ozirov na svoje živce neče zanimati za vojno, pač še ne zapazi, da se na severu in na jugu bijejo tako velikanski boji.

Slovensko katoliško

podp. društvo ST. BARBARA 1901 **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku **Ivan Telban,** P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

IZ URADA POSTAJE ŠTV. 68 V INDIANAPOLIS, IND.

Zelo sem se razveselil, ko sem pred kratkim izvedel, da bo zanaprej zopet naš priljubljeni dnevnik Glas Naroda, glasilo slavnega društva sv. Barbare. — Sedanje glasilo bo veliko boljše, ker je na Glas Naroda skoraj vsak naročen in ker izhaja vsak dan. — Tempotom naznanjam članom društva sv. Barbare, postaja štev. 68, da naj pravočasno plačujejo mesečne asesmente, da ne bodo suspendirani. — Posebno oni morajo paziti na to, kateri imajo potni list. — Oni, ki niso plačali asesmenta za mesec julij, bodo suspendirani, ker se iz blagajne ne plača za nobenega člana več. — Nekaj časa se je to trpelo, ker pa je svota postajala vedno večja, smo na seji sklenili, da se ne plača za nikogar več iz blagajne. — Pred kratkim mi je pisal neki član, da naj ga počakam, da mi bo v kratkem poslal za potni list. — Ker se mi je smilil, sem založil zanj. — Čakal sem in čakal, ko pa po preteku par tednov ni bilo od njega nobenega glasu, sem ga moral suspendirati in ta ko sem izgubil $1.46 svojega denarja. — Vsak član naj natančno prebere člen 32, točka prva, naših pravil, pa bo vedel, kako se mu je ravnati. — Pozdrav.

Frank Zupančič, tajnik

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich in Frank Blatnik.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.
Oglesby, Ill.: Math. Hribernik.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac
Chicago, Ill.: Frank Jurjevec
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Mineral, Kans.: John Stale.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.
Mulbery, Kans. in okolica: Martin Kos.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Detroit, Mich. in okolica: Joseph Glasič.
Manistique, Mich. in okolica: B Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. D Likovič.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Žagar.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Goulie, M. L. Kapsch, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Min.: Jurij Kotse.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel
Hibbing, Minn.: Ivan Poulie.
Kitzville, Minn. in okolico: Joe Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec,
Great Falls, Mont.: Math. Urich, 3409 N. 5th Ave.
Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češarek
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Jakob Resnik.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, Ohio in okolica: John Kumse 1735 E. 33. St.
Youngston, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Keršišnik.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolico: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: John Prostor.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Frank Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Madiama, Pa.: F. Gottlicher.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
Monessen, Pa: Math. Kikel.
Moon Run, Pa. in okolica: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvasnik, Ignas Magister, Z. Jakše in U. R. Jakobich.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Peternel.
Toele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: Louis Blasich,
Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.
Ravensdale, Wash.: Jakob Bomšak.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenoha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik, John Vodovnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Frank Sepich in Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok in Louis Lončarič.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.
Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

SLOVENSKA LIGA

AMERIKANSKO SLOVENSKA LIGA — NAPREDNA BRATSKA PODPORNA ORGANIZACIJA — LE VKUP, LE VKUP, LE VKUP V SLOVENSKO LIGO!

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trošt, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovolijo poslati glavnemu tajniku. Vsaka vplačana svota bode potrjena po tajniku in razglašena po slovenskih listih. Istočasno naj tudi obvesti gl. blagajnika, koliko denarja so poslali.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse iztise Pravil Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edvardu Kališu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravil, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

Muzikant Ciril Novak.

Spisal: **Franc Bregar.**

I.

Vsak človek je nekaj filozofa in nekaj pesnika. Filozofira več ali manj modro ter poje pesmi v verzih ali v prozi; eden, kadar je trezen, drugi, kadar je pijan.

Tudi Ciril Novak je bil pesnik in filozof. Bil je moj sosed, a nikdar še nisem govoril z njim. Enkrat pa je stopil nepričakovano k meni, bilo je popoldne v gostilni. Videl sem ga, kako je premišljeval in gestikuliral, preden je prisedel, in poznalo se mu je, da je hodil z negotovostjo in s strahom. Vstal je izza mize, prijel za palico, ker brez nje ni mogel hoditi, ter stopil par korakov. Noge so mu v kolenih čudno omahovale in se šibile. Ljudje so se ozirali od vina in kart ter so ga opazovali s pomilovanjem in žalostjo. S suho roko je potisnil svoj črni, zmečkani klobuk nazaj na glavo in njegov rjavi, koščeni obraz je bil še bolj strašen in žalosten. Bil je kakor jetičen bolnik, ki vidi v razdalji treh dni smrt in konec.

— K vam prisedem, če smem.

Sedel je in položil palico v naročje.

— Kajne, jaz sem vaš sosed Ciril Novak?

— Pijan je, sem si mislil, in resnično se mi je zasmilil.

— No, prav, jaz sem vaš sosed in kdaj sem vas še nadlegoval? Ali sem vas kdaj srečal na cesti in morda ogovoril? no, povejte!

— Oprostite, meni....

— No, vidite, to jaz pravim, ravno to vedno mislim. S poti sem vam šel, kot grem vsakemu človeku, ki ga poznam. Čemu srečavati? No, čemu srečavati? On gre zraven mene ter me pogleda in jaz mu berem v očeh in vidim jasno njegove misli: Pohabljen si, niti hoditi ne moreš, glasu nimaš in govoriš šepetaje in zamolklo, kot bi vedno razkrival skrivnosti. Bog te je kaznoval, prijatelj! — Vse to vidim natanko v njegovih mislih in pravim: Čakaj, prijatelj. Glej, še eno stran je dal Bog na ulici, da ni treba srečavati neljubih ljudi. In že sem na drugi strani in grem in gledam v tla. Kaj hočete, izgubljen človek....

— Ampak, gospod Novak, meni se zdi....

— No, glejte, tudi jaz to mislim: Kaj če pohabljenec v družbi? A danes sem prišel k vam, zato ker ste človek in ker sem malo pijan. Jaz sam vem, jutri me bo sram in ne bi vas rad srečal za nobeno ceno. Sramoval se bom teh neumnosti, a glejte, človek vendar včasi zaželi biti človek. In vi ste človek. Tokrat ste podarili moji ženi kovčeg....

— Oprostite, jaz nisem....

— Vem, kaj hočete reči. Vam je to malenkost, a meni veliko pomeni. Grem kam in nesem s seboj svoje reči, vaš kovčeg pa....

— Ampak jaz sploh nisem....

— Seveda, seveda.... Ona pride zvečer domov in ga prinese. Glej, prosila sem na posodo, pa sem ga dobila zastonj. Hu — meni je težko! Še so ljudje in se me spomnijo, jaz pa jim ne smem pogledati v oči: pohabljen si in nič ne moreš! A kje so naši mladi časi? Naše društvo pride in jaz igram prvo vijolino. Vsi mladi, vsi zdravi in kaj nam vse življenje mar....

Potisnil je klobuk na oči — to je bila njegova gesta.

— Mi igramo in pojemo. Glejte, tisti gospod, ki zdaj pije črno kavo in kadi smodke, je takrat zažigal desetake na svečah in nas je objemal. Sedaj je oženjen in zadnjič ni hotel dati več dveh kil moke na upanje. Nehal je biti človek. — A to je neumnost! Zdaj ni več ljudi, niti sam o sebi ne vem, ali sem še človek. Ko bi še enkrat prišel čas, da bi se bilo treba pokazati človeka, ne vem, kaj bi storil....

— Kako menite to, gospod Novak, človek biti?

— Gotovo, gotovo, ljudje so redki. Vi ste človek, ker se me pohabljenca ne sramujete.... No, to je neumnost! Kdo se mene sramuje? Naj pove, kdor se mene sramuje! Ali jaz nisem bil človek? Vi veste, da sem takrat sprejel ubogo Marico. Kaj sem bil? Pohabljenec in izgubljenec, kar sem zdaj. Zakaj sem jo sprejel? Ej, človek, bodi človek — sem mislil in vzel sem jo. Pride zvečer k moji ženi in joka. Kaj jokaš? Če nimaš nikogar, če si sirota, bolje zate! Pojdi po svetu, povsod so tla, da stopiš nanje. Če nečeš, pa ostani pri meni, če se ne sramuješ pohabljenega muzikanta. — Dokler bom jaz, bo tudi kruha. In ostalo je. Sedaj šiva z mojo ženo in vsak dan je bolj vesela. Glejte, to se pravi biti človek. Učim jo na gosli igrati, pa je trda in okorna. — Jaz sem človek in kaj hočem potem še? Imam ženo in ljubša mi je nego celi svet, imam gosli, živim Marico in kaj zato, da nisem nič? Koga rabim, koga nadlegujem? In potem imam knjige; pa z njimi ni nič! Kaj bodo vse te njihove povesti? Kdo je še napisal, kaj je človek? In kdo je še povedal, kako se živi, kaj se misli in kaj je v sreu? Lažejo ti falotje, strašno lažejo, da se človeku gnusi. Pripoveduje popolnoma po nepotrebnem, kako se imata dva mlada človeka rada; a to ni nič, to ni življenje. Življenje je nekaj velikega: vse se čudovito meša, misli vstajajo, srce je žalostno in veselo, človek je pijan in pohabljen, drugi igra tam zraven mene karte in se široko smeje, vse umira in ničesar ni več — to je življneje. A to se ne da opisati in zato niso vredne vse knjige ničesar; lažejo, lažejo....

— Vendar so nekatere, gospod Novak.... nekatere knjige menim....

— Seveda, sanja se jim, a kaj so meni mar njihove sanje, ki niso res? Enkrat sem bral popis Postojnske jame. A vse to so sanje — kar je tam za tistimi zastori in stebri, to je res! Tisti možakar je natanko premeril vse dolžine in visočine, vse dobro opisal in na koncu knjige vabi v Postojnsko jamo in pravi, da je to čudež sveta. Sanjalo se mu je in kar je on meril, to ni čudež sveta, ker se čudežne da meriti. Da bi mene enkrat pustili noter, da jaz vidim resnični čudež. Šel bi ob palici navzgor in bi hodil čeprav tri dni, lačen in žejen. Vratarju bi dejal: Odpri, prijatelj, vrata, bodi človek! Jaz sem pohabljen muzikant in nimam denarja, a ti si človek in me boš pustil. Na uro — vrgel je rumeno nikelnasto uro po mizi, — pa grem. Hodim počasi in vidim: Stoji pred menoj cipresa, vsa iz svetlega bleščečega kamena, listi lepi in žalostni, steblo pravo, kakor v naravi. Ha — kaj je to?

— Toda to ni ravno....

— Lažejo sleparji, vun s sleparji, vun iz te svete hiše! — Ves se je tresel in ljudje so se ozirali po njem. — Mislite, da jaz ne vidim vaše sleparije? To cipreso je lepo izklesal tainta profesor in zdaj laže, da je to narava. Obesite takega falota, to ni človek! Razbijte cipreso in pometite po njej vso jamo! Ali je to mar čudež sveta?

— Takih cipres....

— Proč z njimi! — Grem naprej in vidim: Naenkrat stoji Kalvarija pred menoj. Dva križa se že dvigata na hribu, tretji se dela. Kapljica kaplje za kapljico, počasi, vsak dan ena ali dve. Tam sedem in gledam križ, kako stoji ves žalosten in pust, kot bi ravno zdaj umrl Bog na njem. Tega ni delal profesor, ker križ raste in je z vsako kapljico večji. Ali je to čudež sveta? Ne, to ni čudež; križ je neskončno lep, a lepih križev je veliko na zemlji. A odkod ta križ? To naj pove tisti profesor, ki je klesal cipreso, in tisti tepec, ki je pisal knjigo o Postojnski jami! Kapljice padajo in delajo skalo — to ni nič, to so sanje in laži. To lehko vsakdo reče. A povejte, odkod kapljice delajo ravno križ, tak križ, kot je v resnici, pust in žalosten? No, kje ste? Vidite, to je čudež sveta, o katerem toliko lažejo v knjigah. — Jaz bi tam obstal in bi si mislil: Pohabljen muzikant sem in ne vem, kaj je to. Samo to vem, da je nekaj velikega in čudežnega na Kalvariji in da se moramo vsi odkriti, kadar stojimo pred temi križi. Potem vem, da jaz nisem nič in v niste nič in mi vsi skupaj nismo nič, samo tisti čudež sveta je nekaj. Tam za Kalvarijo in za zastorom se skriva velika, čudežna moč in ljudje, ki merijo Kalvarijo in štejejo barve na zastoru, sanjajo in lažejo. Vse povedo, samo tistega, kar je res potrebno in čudežno, ne vidijo....

Zamahnil je z roko in potisnil klobuk na oči.

— A kaj vem, kaj je to, kar govorim. Tudi to je neumnost! Vse se meša in samo eno je res: Doma me čaka žena, ki skrbi zame in ki jo imam jaz rad. Marica se smeje, morda misli, da ji še danes zagodem, jaz sem pohabljen muzikant in sem zelo zadovoljen. To je vse, kar je, in moj dom je več vreden kot vse drugo, kar ljudje lažejo. Pojdimo domov!

Počasi je vstal in kolena so mu trepetala, kot bi bil zelo pijan. Še globlje je potisnil klobuk, oprl se na palico in ubiti glas mu je bil še bolj skesan:

— Pozabite vse, in če me jutri srečate, me ni treba poznati!

Šel je, skrbno se je ogibal miz in poznalo se mu je, da mu je zelo hudo, ker ga ljudje gledajo. Pred vratmi je še enkrat nekaj zamrmral in zamahnil z roko, potem pa je šel po stopnicah in videl sem, kako se trdo oprijema ob zid —

— — — — — — — — — — —

Drugi dan sem stal ob oknu in sosed Ciril je šel mimo po umazanem dvorišču. Ko me je zapazil, je jezno pogledal na svoje umazane hlače ter jih začel otepavati, da me ni bilo treba videti. Njegova žena — bila je še mlada in lepa ter je čudovito skrbela zanj — je pripovedovala, da se jezi že cel dan nad seboj ter pravi, da Bog še ni ustvaril takega tepca, kot je on.

Še isto popoldne sem videl tudi Marico. Ni bila lepa; a komur je pusto in žalostno na svetu in bi videl njen veseli otroški nasmeh v očeh in na ustnicah, bi jo zavidal in bi postal še bolj žalosten.

II.

Minilo je precej časa izza pogovora s Cirilom Novakom in življenje je teklo v vsej svoji puščobi. Nekega večera pa, ko je že gorela luč v moji sobi, je nalahko potrkalo na vrata. V sobo je stopil Ciril Novak, globoko upognjen ob palici, in kolena so se mu nenavadno šibila. Obraz kakor obraz jetičnega človeka, ki vidi smrt, da je že zamahnila nad njim.

— Vi ste sami?.... No, to je nazaduje vseeno. Danes mi je zelo hudo in bi rad našel kje človeka, pa je ni več odkrite duše na svetu. Ne vem, če sem dobil v celem življenju dva človeka, ki me nista nazadnje nalagala, in dve knjigi, ki sta pisali malo resnici podobno. Posebno pesmi — vedno me jeze, zlasti če jih ne razumem. Zakaj razkladajo te reči, ko jih vendar ni mogoče povedati? Glejte, meni je danes strašno hudo: ljudje so mi ukradli Marico. Jokal bi se od jeze in žalosti, če me ne bi bilo sram, a kako naj to v pesmi povem? To ni mogoče. Vse, kar bi rekel, bi bilo popolnoma drugače, zlagano; nihče ne more zlagati pesmi in pisati povesti, da ne bi lagal. Samo enkrat sem bral lepo in resnično pesem, pa še v tistih časih, ko sem se pečal z muziko in umetnostjo in so mnogi mislili, da sem talent. Bila je kratka in ne spominjam se več besed: Zunaj burja in mokra jesenska noč. Bledo, samotno dekle stoji ob oknu, gleda v noč in joka, joka in nihče ne ve zakaj, tudi pesnik ne. — Glejte, to je pesem. Nič se ne laže, kako ji je hudo v sreu in brez vsakih besed o prevarah ali ljubezni ali drugih neumnostih. Samo pokaže jo: — Glejte, ljudje, to dekle; kdor ima dušo, ve, kaj se ji godi v sreu, tudi če mu jaz ne povem, kdor je pa nima, naj nikar ne bere pesmi. — To pesem bi lehko igral brez not na vijolino. Sama se igra. A pravzaprav tudi igrati se ne da! Življenje je več, kot se da povedati z besedo ali vijolino. Glejte, moja Marica....

— Kaj je z Marico, gospod Novak?

— Neumnost, nič drugega. Pravzaprav je vseeno, ker življenje mora tako iti, sicer bi mi ne bili žalostni in obupani in bi ne bili ljudje. A to me jezi, da bi lehko bilo drugače, ko bi ubogala ljudi, ki vedo, kaj se pravi potepati se po svetu. — Ti si pri meni, imam te rajši, nego te je mati mogla rad imeti, in kdor se te dotakne, me bo pomnil. Kaj siliš v službo? Naveličala si se pohabljenega muzikanta in dolgočasno ti je v njegovi pusti sobi. Pojdi, ptička, Bog s teboj, a nazaj mi ne hodi. Kdar boš vesela in srečna, kot si zdaj, pridi povedat, ker bo tudi nam ljubo. Pojdi, pa glej, da najdeš človeka, ker ljudi je malo. In ne pozabi na pohabljenega muzikanta, čeprav ti je bilo pusto v njegovi hiši. Rad te je imel. — No, šla je in je služila pri nekem trgovcu.... Jaz jim pokažem, falotom; jutri pojdem tja in s tole palico....

Ves se je tresel in je vihtel palico, da mu je padla iz slabih rok. Nato je udaril s pestjo po mizi in potisnil klobuk globoko na oči.

— Tisti trogovec ima dva sina, ki sta oba falota in ki mislita, če imata denar, da jima ni treba ne božjih, ne človeških postav. Kdo pravi, da jih ni treba? Jaz vam jih pokažem, jaz stari muzikant, ki ga je Bog kaznoval. Če me sreča na ulici tak falot in se mi smeje v obraz, prav! Pravico ima. A če poseže s svojimi umazanimi rokami v mojo sobo in se me dotakne, tedaj ne bo dobro.

Sunil je s palico v stol, da se je skoro prevrnil. Jaz sem bil v zadregi in sem vedel, da bo nerodno, karkoli rečem.

— Skoro preveč se razburjate, gospod Novak!

(Konec prihodnjič.

Razne zanimivosti.

—o—

100-letnica bitke pri Waterloo-ju.

S čudnimi občutki se spominjamo stoletnice bitk pri Waterlooju in Belle-Aliance dne 18. junija l. 1815 tega zadnjega akta drame, v kateri je igral veliki Napoleon tako važno vlogo in kjer je na krvavem bojnem polju ugasnila njegova slava. Zmaga se je takrat dosegla s pomočjo Anglije, Prusije in Holandske. Kdor hodi danes po stari cesti Belgije k Waterlooju, vidi z globokim ginjenjem velikansko piramido takozvanega levjega griča, kjer je bil prine Oranjen ranjen v hudem boju. Nehote se človek zmisli znamenitega popisovanja te bitke po Victor Hugoju. Po 226 stopnjicah se pride na 45 metrov visok grič, na katerem je postavijen 28,000 kg težak levov spomenik. Wellington in Bluecher sta dobila bitko, ki je končala svetlo zvezdo Napoleonovo, ki mu je po begu iz Elbe sijala samo še sto dni. Nikdar ni Anglija pozabila, da jo je pravzaprav Bluecher rešil poraza, a sedaj se je obrnila bivša naša zaveznica proti Napolenu, proti Nemčiji in z njo zavezani Avstriji. Takrat, leta 1815., je hotel Napoleon Bluecherja in Wellingtona posamezno poraziti. Res je porazil Angleže pri Gaape, Bluecher pa je bil istočasno pri Ligny ju premagan. Potem se je obrnil Napoleon še enkrat proti Angležem ob cesti Mont St. Jean ter je postavil svojega generala Grouchyja Bluecherju nasproti. Vendar je Blucher Grouchyja prekanil, ker mu je pustil nasproti le malenkosten del armade, samo pa se je v odločilnem trenotku pridružil Wellingtonu. Napoleon je prepozno popoldne napadel Angleže. Ob 5. popoldne so že pruski topovi obstreljevali Napoleonovo gardo. Ob 8. zvečer je kor Ziethen odločil bitko. Zmaga je bila dosežena. Wellington je imel poleg Angležev Hanoverance, Brunšvice, Belgijce in Nizozemce na svoji strani, poleg tega ga je podpiralo še okrog 30,000 Prusov s 38 topovi. Na bojišču je ostalo 25,000 Francozov in 22,000 zaveznikov. Posledica te zmage so bile: kapitulacija Pariza, Sv. Helena, drugi mir v Parizu po oblegovalni vojni, ki jo je vodila tudi Avstrija in ki je premagala "kraljevino Italijo", ki jo je tudi Napoleon ustvaril. Kmečka hiša, kjer sta se sestala Bluecher in Wellington ob začetku zaslovanja, je tvorila dolgo časa nekako božjo pot vseh potujočih Angležev. Pri Plancenoitu je spomenik pruskih častnikov, pa tudi drugi zavezniki so postavili spomenike. V Hanovru in na Brunšviškem so postavili nekake spomenike v spomin na bitko pri Waterlooju in v Londonu je postavil Wellington, imenovan "železni vojvoda", ki je preživel svojo slavo do leta 1852, velikanski spomenik, ki naj bi bil trajen spomin na prijateljstvo Anglije z Nemčijo in Avstro-Ogrsko! In kako so se časi spremenili!

1 milijon 610 tisoč vojnih ujetnikov.

Iz Monakovega na Bavarskem poročajo: Po 14. junija sklenjenih računih so ujele nemške in avstrijske čete 1,240,000 Rusov, 255,000 Francozov, 24,000 Angležev, 41,000 Belgijcev, 50,000 Srbov; skupaj torej 1,610,000 ujetnikov.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

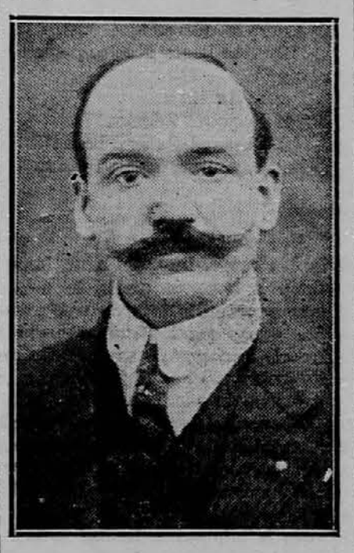

Mr. ZVONKO JAKŠIĆ,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bode obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo 'Glas Naroda',

Poštni in brzojavni promet z Nemčijo ustavljen.

Italijansko poštno ministrstvo naznanja, da se do nadaljne odredbe pisma in brzojavke iz Nemčije in v Nemčijo ne odpravljajo.

Za slovenske grafofonske plošče, Columbia grafofone, zlatnino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC,
Frontenac, Kans.
(7—11 v sob)

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:	
Duhovni boj	—.60
Evangeljska zakladnica	—.50
Gospod usliši mojo molitev z posebno velikimi črkami	$1.00
Ključ nebeških vrat	—.50
Jezus in Marija	—.40
Marija Varhinja	—.60
Marija Kraljica	—.60
Skrbi za dušo	—.60
Vrtec nebeški	—.40
POUČNE KNJIGE:	
Abecednik slovenski, vezan	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Berilo tretje, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Dobra kuharica, vezano	$3.00
Domači živinozdravnik	—.50
Evangelij	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Hitri računar, vezano	—.40
Ktekizem vez. veliki	—.40
Katekizem vez. mali	—.15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	$1.20
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	$1.20
Slovenski pravnik	$2.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.25
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—.60
Slovensko-angleška slovnica, vez.	$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Spretna kuharica, brošir.	—.80
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:	
Baron Trenk	—.20
Belgrajski biser	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Jožef II.	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	$5.00
Cvetke	—.20
Don Kižot	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Evstahija dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Grizelda	—.10
Grof Radecky	—.20
Hedvika, banditova nevesta	—.20
Hlapec Jernej	—.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izlet v Carigrad	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.40
Kristusovo življenje in smrt vezano	$3.00
Krištof Kolumb	—.20
Križana umiljenost	—.40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Lažnjivi Kljukec	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Maksimilijan I.	—.20
Marija, hči polkova	—.20
Mati, socijalen roman.	$1.00
Malomestne tradicije	—.25
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič	—.20
Na divjem zapadu, vez.	—.60
Na indijskih otokih	—.30
Najdenček	—.20
Na jutrovem	—.35
Na krivih potih	—.30
Na različnih potih	—.20
Narodne pripovesti, 1., 2. in 3. zvezek po	—.30
Naseljenci	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Nezgodan a Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
O jetiki	—.15
Odkritje Amerike, vez.	—.80
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Pri Vrbčevem Grogi	—.20
Prst božji	—.20
Randevouz	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Senila	—.15
Simon Gregorčiča poezije	—.45
Stanley v Afriki	—.20
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—.80
Sveta noč	—.20
Srečolovec	—.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	$5.00
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Štiri povesti	—.20
Tegetthof	—.20
Turki pred Dunajem	—.30
Vojna na Balkanu, 13 zvez.	$1.85
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenjepis Simon Gregorčiča	—.50
Življenja trnjeva pot	—.30
Znamenje štirih	—.30
Za kruhom	—.20
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—.75
SPILMANOVE POVESTI:	
1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.35
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.20
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.20
12. zv. Korejska brata	—.30
13. zv. Boj in zmaga	—.25
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.25
19. zv. Mlada mornarja	—.20
TALIJA: Zbirka gledaliških iger.	
Brat sokol	—.35
Cigani	—.40
Dobro došli	—.30
Pri puščavnika	—.20
Putifarka	—.30
Raztresenca	—.35
Starinarica	—.20
Županova Micka	—.30
Idealna Tašča	—.20
RAZGLEDNICE:	
Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.05
ducat po	—.30
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mest New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35
veliki	—.75
ZEMLJEVIDI:	
Avstro-Ogrske mali,	—.15
Združenih držav, mali	—.15
veliki	—.25
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.20

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNIČ, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štv. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štv. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štv. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisme od strani članov se ne bode oziralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je na severnem bojišču 18. junija Ljubljančan Fran Lenart, stotnik 17. pešpolka.

Vojaki so umrli v Ljubljani: Fran Kubelka, pešec polka št. 4; Daniel Obučina, enoletni prostovoljec, korporal pešpolka štev. 1; Edvard Sohm, topničar 17. gorsko-topničarskega polka; Vinko Vulič, pešec 97. polka; Ivan Rojec, vojaški voznik.

Italijanski ujetniki so umrli v Ljubljani: Anton Comentale, pešec polka št. 30; Dominik Verderame, pešec polka št. 30; Giovanni Croce, pešec 41. polka.

Ranjen je bil na južnem bojišču rezervni poročnik Hugon Lenassi iz Ljubljane.

Oglasil se je s severnega bojišča rezervni poročnik tehnik Ferdinand Črepinko iz Ljubljane. Odkar se je tja vrnil, je, kakor sam pravi, samo "za par ur poduhal artilerijski ogenj". Sedaj namreč biva v Karpatih in ima drugo delo. Dnevi so zgoraj lepi. Čez dan je zelo vroče, ponoči zelo in kadar dežuje, zimsko mrzlo.

Odlikovanje. Kadet Vinko Zalokar, medicinec iz Kokre, od začetka vojne na severnem bojišču pri 3. polku tirolskih cesarskih lovcev, je bil odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno 2. vrste.

Umrli so v Ljubljani: Viktor grof Lichtenberg, zasebnik, 79 l. — Ana Czehak, ključavničarjeva žena, 59 let. — Luka Merkužič, poljski dninar, 58 let. — Katarina Maček, žena ključavničarskega pomočnika, 31 let. — Matilda Ličen, hči pisarniškega sluge, 12 l. — Ivan Tomšič, bivši delavec-hiralec, 72 let. — Ivana Založnik, kurjačeva žena, 48 let. — Karol Kremžar, strojevodja državne železnice, 35 let. — Marija Koleša, krojačeva žena, 52 let. — Alojzij Maras, sin posestnika-begunca, 1 dan. — Marija Koračin, hči trgovskega sotrudnika, 4 leta.

Prašič obgrizel otroka. Marija Retelj iz Kostajnovca je pustila svojega 4letnega sinčka samega doma, ona pa se je podala na njivo. Po dolgem času je poslala svojo 6letno hčerko pogledati, kaj da dela sinček. Med tem časom pa je bil prišel prašič v sobo in na tleh ležečega fojzka hudo poškodoval. Fantiček bi bil izkrvavel, ako ga ne bi bila rešila zdravniška roka. Mati se bo morala zagovarjati pred sodiščem.

ŠTAJERSKO.

Padli na bojišču. Pred kratkim se je poročalo, da je padel na severnem bojišču četovodja Luka Majhen od Št. Ruperta v Slovenskih goricah. Poročilo je poslal njegov prijatelj četovodja Marko Janžekovič. A tega poročevalca tudi ni več med živimi. J. Bizjak piše v Ruše iz severnega bojišča, da je Marko Janžekovič "tudi šel pod hladno zemljo, da je bil 'zauber' fant, dober, priljubljen ter spoštovan od moštva in višjih. Služil je pri 87. pešpolku." — Od Sv. Jakoba v Slov. gor. poročajo: Spoštovana Arnuževa družina je dobila s severnega bojišča uradno poročilo, da je tukajšnji trgovec Rudolf Arnuž, sin učitelja in posestnika Jurija Arnuža, padel pri Bojani v Galiciji. Arnuž je služil kot korporal pri našem domačem polku. Rajni zapušča očeta in mater, mlado vdovo in dve hčerkici. Arnuž je bil zvest Slovenec. — Iz Grab pri Središču poročajo: Kakor javlja zasebno poročilo, je 30. maja padel v Galiciji tukajšnji rojak Alojzij Lončarič, brat kaplana Josipa Lončariča pri Kapeli. Služil je od meseca oktobra pri 3. saperskem bataljonu in še dne 28. maja je pisal domov, da je zdrav. Bil je izučen sodar, močen in bistroumen. — Noršinci pri Ljutomeru. Padel je na severnem bojišču Emerik Belec, četovodja pri 87. pešpolku. Padli je sin tukajšnjega trgovca in posestnika ter bratranec že dvakrat odlikovanega usmiljenega brata Bertolda.

Umrl v ruskem ujetništvu. Iz Ljutomera poročajo: Fedor Kukovec, tržan in pekovski mojster, je umrl v ruskem ujetništvu.

V srbskem ujetništvu na angleškem otoku Malta je Karol Ferk, posestnik od Sv. Jakoba v Slov. gor. Lansko jesen je bil Ferk od Srbov ujet in nato odpeljan na otok Malta.

Odlikovanje. Dr. Ivan Fras, fregatni zdravnik, ki se ta čas nahaja v Šibeniku v Dalmaciji, rodom iz Dragotincev, župnije Sv. Jurij ob Ščavnici, je bil odlikovan s častniškim odlikovanjem signuum laudis. — Iz Stročje vasi pri Ljutomeru poročajo: Tudi v naši vasi imamo odlikovanca z veliko srebrno hrabrostno svetinjo. Ta odlikovanec je naš Janez Kosi, korporal pri 87. pešpolku.

Pride pred izjemno sodišče. Iz Ptuja poročajo: Dne 19. junija je bil, kakor se je že poročalo, na dvorišču tukajšnje pionirske vojašnice ustreljen korporal Sporer, ker je na cesti oropal posestnika Markeža. Njegov roparski sodrug, posestniški sin Fran Kokol, je sedaj v preiskovalnem zaporu že tudi priznal, da se je udeležil omenjenega cestnega ropa. Kokol pride pred mariborsko izjemno sodišče.

Duhovniške vesti. Cesar je imenoval ljutomerskega dekana M. Jurkoviča za prošta in mestnega nadžupnika v Ptuju. — Josip Vrečko, kaplan na Remšniku, je poklican kot vojaški kurat v Gradec v bolnišnico. Z Remšnika je odšel 26. junija. — Marko Sagaj, vojni kurat na severnem bojišču, je bil v priznanje junaškega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem 2. razreda na belo-rdečem traku. Dosedaj je že bilo devet duhovnikov mariborske škofije odlikovanih z vojnim odlikovanjem. — Častno kolajno za zasluge pri avstrijskem Rdečem križu sta od nadvojvode Frana Salvatorja dobila župnika Fr. Gartner na Planini in štajerski rojak Fran Vuk v Borovljah na Koroškem. — Birma v ptujski dekaniji se je vršila: na Hajdinu 3. julija, pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. 4. julija, pri Sv. Marjeti 5. julija in pri Sv. Marku 6. jul. — V videmski dekaniji je bilo birmanih 5081 otrok, in sicer v Brežicah 1437, na Bizeljskem 731, v Pišecah 484, na Vidmu 405, v Rajhenburgu 1180, v Sevnici 844.

Dva župnika lavantinske škofije en dan umrla. Dne 26. junija je v slovenjegraški bolnišnici umrl Pavel Rath, župnik pri Sv. Ilju nad Turjakom. Pičila ga je muha in ga strupila, kar mu je povzročilo prerano smrt. Rajni je bil rojen 27. maja 1855 v Hočah pri Mariboru. V mašnika je bil posvečen 22. julija 1880 in je služboval kot kaplan v Kozjem in v Starem trgu, kot provizor pri Št. Miklavžu, kot župnik istotam do leta 1895, ko je bil imenovan za župnika pri Št. Ilju nad Turjakom. Pogreb se je vršil 28. junija. — Pri Gornji Sv. Kungoti je isti dan zjutraj ob 4. uri nagloma umrl tamošnji župnik Matija Eferl. Fran Spindler, župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici, je umirajočemu še podelil sv. zakramente. Pogreb se je vršil 28. junija. Rajni je bil rojen 29. avgusta 1871 pri Sv. Ani na Krembergu. V duhovnika je bil posvečen 25. julija 1897. Kaplanoval je pri Sv. Rupertu nad Laškim, na Rečici ob Savinji, pri Veliki Nedelji, na Ponikvi ob južni železnici in pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Od 1. decembra 1907 je rajni bil župnik pri Gornji Sv. Kungoti. Eferl je bil vzgleden dušni pastir ter vstrajen in požrtvovalen narodni delavec na ogroženi jezikovni meji.

Umrl je v Mariboru po čisto kratkem bolehanju, menda od kapi zadet, sodnijski zdravnik in izvedenec dr. Fran Kornfeld, star že preko 70 let. Dr. Kornfeld je užival v mestu splošen ugled, ne le samo kot zdravnik, marveč tudi kot človek. Bil je Nemec, a nikdar nestrpen; raje se je izognil pogovoru, ki se je dotikal narodnostnih vprašanj, in le, če se ravno na noben način ni mogel izmuzniti, se je spustil v pomenek.

Samomor. Izpod Kalobja poročajo, da se je 16. junija v svoji hosti ustrelil Anton Pinter, podomače Hodnik, kmet v selu Sotensko št. 5. Bil je zvest pristaš in naročnik zloglasnega nemškutarskega "Štajerca" v Ptuju in hud alkoholist.

Dva otroka zgorela. Od Sv. Urbana pri Ptuju poročajo: 18. junija zjutraj je izbruhnil nenadoma dosedaj na neznan način požar pri želarju Franu Rodošak v Placarskem Vrhu. Uničil mu je hišo in gospodarsko poslopje. Najžalostnejše pri požaru je bilo to, da sta zgorela dva otroka, in sicer 8letno dekletce in 6letni fantek. Nesrečna otroka sta v dimu in ognju klicala na pomoč, katera pa je bila nemogoča. Revčka sta spala v podstrešju. Zgorela je tudi ena svinja ter vsa krma in živež za ljudi. Rodošak kot zelo skrben oče je tem bolj nesrečen, ker je 27. januarja padel na gališkem bojišču najstarejši sin Fran, ki je bil svojim starišem velika pomoč.

Otroci v nevarnosti. Iz Celja se poroča: Dne 24. junija sta se igrali dve deklici in štiriletni deček slikarskega mojstra Dobravca v nekem čolnu, ki je bil pritrjen ob sohi mosta čez Savinjo. Čoln se je nemudoma odpel od sohe in je plul proti kapucinskemu mostu. Dekleta sta skočili v vodo in sta se še rešili, medtem ko je dečku, ki je tudi skočil v vodo, pretila nevarnost, da utone. Trgovski uradnik Karol Kos, ki se je nahajal na obrežju, je to opazil in je otel dečka gotove smrti. Deček je bil že popolnoma izmučen. Vsega preplašenega in mokrega so zanesli ubogega dečka v hišo k starišem.

Nesreča na železnici. Iz Hoč se poroča: Dne 19. junija proti 7. uri zvečer se je na tukajšnji železniški postaji odtrgal poštni železniški voz od tovornega vlaka. Odtrgani voz, ki je vozil sicer nekoliko bolj počasi kakor prednji del vlaka, je kljub temu trčil v prednji del vlaka, ki se je med tem časom že ustavil, s tako silo, da je bilo vsled sunka poškodovanih več oseb, in sicer poštni oficijal Fran Bežan, poštni pristav Anton Gelih in še 6 drugih oseb. — Dne 24. junija se je tukaj obhajalo slavlje v spomin na avstrijsko zmago pri Kustoci. Slavlja se je udeležila tudi godba iz okolice. Ko se je godba zvečer vračala domov, je padel med postajama Hoče in Orehova vas neki godec iz železniškega vlaka tako nesrečno na železniški tir, da so ga morali spraviti nezavestnega v mariborsko železnico. Dvomi se, da bo okreval. Kot vzrok nesreče se navaja, da niso bila vrata železniškega voza dobro zatvorjena.

Na ogenj se mora paziti. Mariborsko okrajno glavarstvo je izdalo uradno odredbo, katera določa, da se mora pri vsakem skednju na deželi in v mestih, vaseh ali trgih postaviti velika kad ali kaka druga posoda za vodo. Posoda se mora napolniti takoj z vodo, ko je žito spravljeno v skedenj, da se more v slučaju izbruha požara pravočasno ogenj pogasiti. Županom in orožništvu je naročeno, da morajo strogo nadzorovati, če se je ta odredba povsod izvedla ali ne. Kdor bi temu uradnemu navodilu kljuboval, se bo po politični oblasti strogo kaznoval. Zelo pripravno je, ako se pri skednjih postavijo cementne kadi, kakor jih po nekod uporabljajo za pripravo galice v vinogradih.

Kuga slinovka. Ker se je pojavila v celjskem okraju, kakor tudi v okolišu celjskega mesta ter v vranskem okraju kužna bolezen slinovka, je izdalo namestništvo odredbo, s katero se določa, da je vsak izvoz in uvoz živine, svinj, ovc in koz iz teh okrajev, oziroma v te okraje prepovedan. Prepovedani so v teh okrajih tudi živinski sejmi, prodaja živine iz enega v drug kraj, iz enega hleva v drug hlev, skupno napajati živino pri studencih in drugih vodah. Nadalje je tudi prepovedano osebam, ki imajo opravka s tujo živino, hoditi v živinske hleve v označenih okrajih. Okrajno glavarstvo v Celju je pooblaščeno, da sme v posebnih, ozira vrednih slučajih dovoliti olajšave.

Oprostitev mlatičev. Nekatere občine radgonskega okrajnega glavarstva so potom okrajnega glavarstva poslale na vojaško poveljstvo prošnjo, naj se vojakemlatiče in črnovojnike, stare 43—50 let, ki so dobri mlatiči, tako dolgo oprosti vojaške službe, dokler se letošnja mlatev ne konča. Ne ve se sicer, ali bo prošnja ugodno rešena ali ne, a gotovo je, da bi bilo tudi za spodnještajerske občine dobro, ako bi se z enako prošnjo obrnile do vojaške in politične oblasti. Posebno važno bi bilo to za kraje, koder ni mlatilnih strojev.

Legitimacije za vožnjo po železnici. Občinski uradi so dobili za svoje občane od okrajnih glavarstev legitimacije ali izkaznice za vožnjo po železnici. Če se kdo hoče peljati kam, mora iti k županu in zahtevati naj mu izpolni tako tiskovino in jo tudi uradno potrdi s pečatom in podpisom. Dobro je, če se legitimaciji priloži lastno fotografijo, na katero župan tudi pritisne občinski pečat. Popis osebe se mora natančno izvršiti. Brez uradne izkaznice se sedaj ne more nikamor potovati po železnici.

KOROŠKO.

Boji ob meji. Iz Trbiža poročajo: Že par tednov se Italijani trdovratno trudijo, da bi prišli čez mejo, pa si pri vsakem naskoku glave razbijejo. Trdovratno poskušajo baje z možnarji 28 cm kalibra obstreljevati Naborjet. Pa zaman. Večina granat se ne razpoči in one, ki se razpočijo, napravijo samo jame v zemljo. Samo v vasi M. je bila ena hiša zadeta. Uspeh: Fasada nepoškodovana, oficirski sluga, ki je na oknu pušil, lahko opraskan. Zdaj je to našim postalo preneumno. Nekega dne so začeli streljati na M. in tako dobro zadeli, da so Italijani nehali streljati. Naši orožniki in financarji so šli čez italijansko mejo kupit sira in salam kakor v mirnih časih. Splošno mnenje je, da še misliti ni, da bi Italijani prodrli naprej.

PRIMORSKO.

Padel je 16. junija v bojih pri Plavah Teodor Lubec, poročnik v rezervi 22. pešpolka (slušatelj filozofije na graškem vseučiliščU). To je menda prvi slovenski Tržačan, ki je padel v bojih ob Soči.

Drobiž v Trstu. Ker je v Trstu zmanjkalo drobiža, se je na posredovanje primorskega namestništva poslalo iz Ljubljane za 450 tisoč kron drobiža v Trst.

POZOR
slovenski učitelji godbe na pihala!

Slovenci v White Valley, Pa., iščemo dobro izurjenega učitelja, ki bi nas poučeval v godbi. Mora biti Slovan, toda Slovenec ima prednost. Pišite na spodnji naslov, da se natančneje dogovorimo.

John Prostor,
Box 120, Export, Pa.
(28-31—7)

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik:

JOHN KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem
Upravništvo Glas Naroda.

IŠČEM

služkinjo v starosti od 30 do 40 let, katera bi upravljala gospodinjska dela. Pred kratkim umrla mi je žena in mi zapustila sedem otrok v starosti od 3 do 15 let. Glede plače se domenimo pismeno. Katero veseli tako posel, naj se oglasi na:

Martin Nemanič,
Box 100, Tooele, Utah.

Rad bi izvedel, kje biva moj prijatelj BLAŽ MARN. Prosim, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — John Klemenc, 5333 Butler St., Pittsburgh, Pa.
(30-31—7)

Rad bi izvedel, kje sta moja dva brata JANEZ in ANDREJ GLAŽAR. Doma sta iz Lokve pri Divači na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglasita. — Anton Glažar, Box 751, Port Allegany, Pa.
(30-31—7)

SVARILO.

Andrej Zupan, podomače Kovačev iz Zgornjega Otoka pri Radovljici na Gorenjskem, je bil pri meni na hrani ter mi odnesel 124 dolarjev. On je star 22 let in rabi tudi ime SHMID. Pred enim mesecem jo je popihal z neko omoženo žensko. Torej, rojaki, čuvajte se tega tička in pri katerem se sedaj nahaja, naj se ga obdrži za nagrado.

J. Kunčič,
439 E. 156th St.,
Collinwood Sta., Cleveland, O.
(28-7—4-8)

HARMONIKE

delaj najnovejših vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a dobi trpežne in zanesljive. V popravo zanesljive vsakdo pošlje, kar sem že nad 18 let tukaj v tem polju in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem srnjsko kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršne kdo želi brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL
1617 E. 62. St., Cleveland, Ohio

Farme
v slovensko-hrvaški koloniji.

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte preje, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku pričeti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastonj, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:

The James W. Good Company
Dep. 54 Ashland, Wis.

Dajte udobnosti svojim odjemalcem.

Vročina, muhe in neprijetni duh vam delajo največ sitnosti poleti. Električni vrtiljaki bodo odgnali vso to nadlogo ter napravili vašo prodajalno ali pisarno prijetno za vas same in za odjemalce.

Električni vrtiljak velja zelo malo in električni tok je sedaj cenejši kot kedaj poprej.

Pojdite v najbližjo Edisonovo prodajalno ter si oglejte različne vrste vrtiljakov. Vprašajte glede cen in stroškov elektrike in izvedeli boste, da lahko preskrbite svojim odjemalcem udobnost za mal denar.

The New York Edison Company
At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Telephone: Stuyvesant 5600
Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway	Spring 9890	*124 W 42d St	Bryant 5262
126 Delancey St	Orchard 1960	*151 E 86th St	Lenox 7780
10 Irving Pl	Stuyvesant 5600	*27 E 125th St	Harlem 4020
	*362 E 149th St	Melrose 3340	

*Open Until Midnight
Night and Emergency Call: Madison Square 6001

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

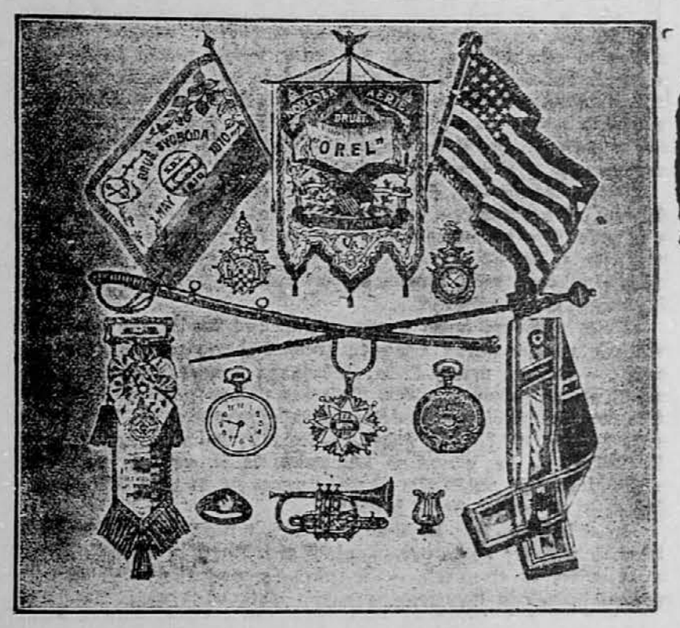

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene kaceno vprašate. Upravnišvo Vam stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem žalel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

Oseminpetdeseto poglavje.

"TAKO SE VEDNO GODI TIRANOM!"

Cesar je zastokal v spanju, a se ni vzbudil. Podoba moža je stala za trenutek v sredini sobe. Nato se je pričela počasi plaziti proti spečemu, brez vsakega šuma, kajti človek je bil bos. Vzravnala se je ter pokazala obraz, tako divji in strašen, da je bil komaj videti človeški ter bolj sličen onemu kake prikazni. Lasje, napol osiveli so se mu vsipali v dolgih kodrih na ramena in lica so bila vpadla vsled lakote ali bolezni. Postava je videti ogromna, zavita od nog do glave v cunje.

Ko je lezel mož proti spečemu Cesarju, se je nekaj bliskalo v njegovi roki. Bil je dolg, bajonetu podoben nož, kot ga rabijo lovci v Ardenih. Oči so mu blestele v čudnem svitu ter so bile neprestano vprte v spečega Cesarja. Če je ta človek morilec, potem je gotovo napočila Cesarju zadnja ura!

In sedaj, z nožem v roki, je stal prav poleg Cesarja, upirajoč svoj pogled v njegovo lice. Ono njega samega pa je bilo divje in polno blaznosti.

Vedno bolj se je približeval spečemu ter istočasno dvigal nož, pripravljen da ga požene v srce.

V tem trenutku se je speči Cesar zganil, a se ni prebudil, kajti bil je popolnoma onemogel vsled vednega bdenja. Spanec je bil izvanredno globok. Ko bi vedel, kako blizu je njegovo spanje smrti! Splezal je bil na vrhunec posvetne slave; ob noge svojega prestola si je prikoval kralje celega sveta,.... in to naj bo konec? Da ga bo umoril v temni noči zavratni morilec?!

V prednji sobi je bilo naenkrat čuti stopinje in takoj nato klic straže: — Qui vive? — Takoj nato je zopet vse utihnilo. Mož v sobi je vzdrhtel, prisluškoval, a njegove divje oči so še vedno počivale na obrazu spečega Cesarja....

Zvezde večnosti, ki bleste na nebesnem svodu, so zrle skozi oblake in meglo na ta dva bitja, ki sta si stala nasproti, oba ustvarjena od Boga....

Duh življenje, ki živiš povsod, v zraku in globini, obdeni ju s svojim skrivnostnim dihom. Iz tebe sta prišla oba in v tebe bosta zopet odšla! Kdo je sedaj cesarski? Velikanska postava z divjim obrazom in vso silo, katero podeljuje blaznost, ali pa slabotna oblika, ki leži na stolu, izpostavljena smrtnemu udarcu? Oglejte si ta dva otroka Adama, vsak z mesom, krvjo, srcem in dušo človeka; vsak čudežno ustvarjen, oba dihajoča isti zrak, živeča se od iste jedi. Kdo more reči: — Ta je Kajn! Ta je Abel? — Pogled Kajna je v očeh onega, ki stoji z nožem v roki.... A tako gotovo kot je Bog v nebesih, on je nesrečni Abel, ki se je dvignil ter v obupu svojega srca prijel za bratomorni meč!

Potezo za potezo, črto za črto je študiral v licu Cesarja. Pogled je bil nepremičen in lica bleda kot smrt. Slišal je stražo, ki se je približala ter obstala pod oknom. Dvignil je nož, da udari. — Straža se je pa oddaljila in povesil je orožje. Nato je zopet slišal ropot v prednji sobi. Morda so kaj čuli ter se sedaj bližajo?!.... Ne, vse je zopet utihnilo....

Kako globoko, kako mirno spi Cesar! Medla luč svetilke razsvetljuje njegov obraz, njegove gube. Nič cesarskega ni v tej postavi, — pač pa nekaj čisto običajnega kot je naprimer izmučen kmetič, sedeč poleg ognjišča. Slabotna, izžeta postava je to, katero bi lahko močan človek podrl z enim udarcem roke. Ena roka Cesarja leži na roki naslonjače.... Bela in ozka je kot ona ženske ali otroka.... Pa, ali ni to ista roka, ki je strla v prah prestole in altarje, ki je onečastila škrinjo zaveze s krvjo? Ali ni to roka Kajna, ki je ubijal svoje brate?

In sedaj, morilec, kajti to si, udari, udari! Sedaj si ti na vrsti. Čakal si in čakal na to uro, — molil si k Bogu in Gospej Sovraštva, da bi prišel ta trenutek, — in glej, Gospod ti je dal sovražnika, tvojega in celega človeštva, v roke! Ubij, ubij, ubij! To je Napoleon, kojega duh je šel po svetu ter oblil s krvjo srečna domovja, to je mož, ki je pritisnil na skoro vsako deželo pečat razdejanja in plamenov! Spomni se Jene, Eylau-a in ubij! Spomni se Berezine, napolnjene s tisoči mrtvecev, spomni se tisočih in tisočih, ki leže pokopani pod snegom — ter ubij, ubij, ubij!

Ali dvomiš, da je to oni, da se obotavljaš? Obraz ti je spačen in roka se ti trese! Prišel si sem z mislijo, da boš videl Senco, podobo kot ono iz črnega mramorja! Od daleč se ti je zdel Cesar velikanski, nečloveški, pošast, slična onemu iz pekla. Sedaj pa ti je prešel pogum, ker vidiš le ubogega, slabotnega človeka!

Misli na strašne noči, na dneve lakote — in ubij! Misli na temo, ki je prišla nad tvoje življenje, na žalost, da si se moral ločiti od vsega, kar ti je bilo najdražje na svetu; misli na milijone, katere se je kot ovce gnalo v klavnico — ter ubij! Ne imej usmiljenja, kajti on ga ne pozna! Spomni se, da je to eno življenje proti sreči in miru celega sveta! Če se zopet prebudi, se bo prebudila tudi vojna.... Z njo pa požar, lakota in krvoprelitje! Ubij, ubij, ubij!....

Speči Cesar se je zopet zganil ter se nagnil na drugo stran. — Obraz je imel bled, krog usten pa mu je igral čuden smehljaj. Mrmral je nekaj sam zase in roka na naslonjači se je odpirala in zapirala kot ona deteta v spanju, ki sanja, da lovi metuljčka!

Cesarska krona ali metuljček! — — — Ali ni to vse eno?.... In v očeh Boga je morda oni, ki spi tukaj, le ubog, brezumen otrok! —

Naj bo, kar hoče! Bog je potegnil krog oblike spečega moža krog, katerega ne smeš prekoračiti. Prav gotovo nisi iz lesa, iz katerega se reže morilce in dasiravno divja blaznost v tvojih možganih, je še vedno dosti ljubezni v tvojem srcu! Ne moreš ubijati sedaj, dasiravno si prišel ubijat! Izgubljen kot si, ne čutiš sedaj nobenega sovraštva niti do svojega sovražnika. Sedaj veš, kako slabotna, kako naboglena je oseba, katero si črtil in se je bal toliko časa! Bog ga je ustvaril in Bog ga je poslal. Dasiravno krvav, je kljub temu še vedno otrok božji....

Morda pa bi bilo lažje, da ni molil.... On pa je v resnici molil in njegov obraz je postal za trenutek lep in brez strahu, kot cvete, se je podal k počitku.

Ali hočeš ubiti to, kar je posvetil Bog s spanjem? Ker je to bitje onečastilo zakone prirode, ali jih hočeš tudi ti? Ne.... Ti si ga videl in ga poznaš.... in izročil ga boš v božje roke....

Amen! Mirno in varno ga lahko pustiš tako, kajti osveta Boga je tako gotova kot je globoka njegova usmiljenost. Ponoči, v sanjah, se ti prikazuje oblika enega moža.... Koliko se jih prikazuje Njemu? Morda niti ena, dasiravno jih je bilo tisoče in tisoče ubitih na migljaj njegove roke. Pa bodi miren! Dasiravno se mu ne prikaže nihče, bo zahteval Duh življenja od njega svoj račun. Ozri se še enkrat v te zaprte cesarske oči!....

Obrni se še enkrat, ubogi človek, predno odideš! Na obrazu Cesarja ne počiva luč žive ljubezni, temveč plamen, ki razjeda njegovo notranjost, — plamen, ki ga uničuje in mori, dasiravno se napaja s krvjo tisočerih. On, ki ni poznal nobenega usmiljenja do človeštva, se bo učil smiliti se samemu sebi.... Pojdi, izgini....

....Nič več ni držal človek noža v roki. Brezslišnih korakov se je umaknil v notranjost velike sobe, proti zidu. Za trenutek je obstal ter vrgel zadnji pogled na spečega Cesarja.... Pri tem se je tresel kot človek, ki je padel v razburkano morje in katerega dvigne naenkrat nevidna roka za lase. Nato je potegnil nastran težko zaveso, odprl veliko okno ter skočil ven, — v temo....

V daljavi je bilo čuti glasen krik, nato strele, udarce stopinj — — — Mož je izginil kot je bil prišel, — kot Duh noči.

Medtem pa je skočil speči Cesar, prebujen vsled ropota, na noge. Ko je stal tako, tresoč se po celem životu ter se ozrl naokrog, je ležal ob njegovih nogah dolg nož, sličen onim, kot jih rabijo lovci. On ga pa ni videl in gotovo si ni sanjal, da je bil isti pred par minutami namerjen na njegovo srce.

Vstopili so drugi spremljevalci ter našli odprto okno, a nobenega sledu o roki, ki ga je odprla. Junak stoterih bitk se je tresel, kajti bil je praznoveren in jim ni mogel pojasniti cele zadeve.

Pa sedaj, — na konja! Predolgo je že počival in kmalu se bo pričelo daniti.... Zatrobile so trobente in zagrmeli bobni, ko je jahal v temno noč, na čelu velikega spremstva.... Izročimo ga Bogu! Ravno pred njim, zagrinjajoča blestečo zvezdo njegove usode, se dviga krvavo-rdeča senca — **Waterloo....**

* * *

EPILOG.

Minulo je leto. Na pečinah cveto zopet zlatormene cvetlice. Z južne strani prihajajo cele trope morskih ptic ter belijo stene iz krvavo-rdečega granita. Na poljih v notranjosti dežele valovi zlatormena pšenica in visoko nad poljem, dvigajoča se v lahnem pojetju, poje škrjanček svojo pesem ljubezni in radosti. Tam zunaj na mirni morski gladini je opaziti ribiške čolne, hiteče za obilnim plenom....

Obletnica je velike bitke, s katero je bila zapečatena usoda Napoleona. —

Na vrhuncu pečin, prav nad katedralo sv. Gildasa, sedita dva človeka ter se ozirata navzdol. Daleč spodaj, nad brezstrešnim zidovjem katedrale, čepe skupine galebov in mirno morje, naraščajoč v plimi, se skoro neopaženo približuje Vratom sv. Gildasa. Še dalje naprej pa se razteza veliki Ocean, omejen le od nebeškega svoda. —

Ena človeška oblika, zelo suha in visoka, sedi nepremično kot kip, z velikimi sivimi očmi, obrnjenimi na morje. Lasje so čisto sivi ter padajo v dolgih kodrih po ramenih, dočim je prepрežen obraz s čudnimi gubami, preostanki neke strašne žalosti ali velikega strahu, ki pa je prešel. Druga oblika, ona mlade, lepe deklice, sedi prav pod njim, ga drži za roko ter upira svoj pogled v njegov obraz. Opravljena je v črno obleko in njen obraz je čisto bled.

Dan za dnem, v zlatem solncu poletja, prihajata ta dva semkaj ter sedita ure in ure popolnoma mirno in tiho. Dan za dnem pričakuje deklica trenutka, ko bo izginil oblak, ki krije duha njenega spremljevalca. Vse kaže, da je njemu v veliko tolažbo sedeti na tem mestu, držati njo za roko ter zreti na morje. Njegov pogled je prazen, a v globini oči mu žari neka skrivnostna luč....

Danes pa govori, ne da obrnil pogled od morja.

— Marcela!

— Da, Rohan!

— Če bi mogel človek jadrati, jadrati in jadrati, daleč ven, bi prišel do skale, kjer sedi On, vsepovsod obdan od valov. Večkrat se mi zdi, da ga vidim tam, zročega v temno vodovje. Zamišljen je in bled v obraz kot je bil takrat, ko sem ga videl, predno se je bilo ono veliko bitko.

Ozrla se je vanj s solzami v očeh.

— Rohan, dragi! O kom govoriš?

On se smeje, a ne odgovori. Njegove besede pomenijo zanjo skrivnost. Od onega dne, ko se je po dolgih mesecih odsotnosti, vrnil domov, uničen človek, je večkrat govoril o čudovitih stvareh, — o bitkah, o Cesarju, o čudovitih srečanjih, a vsem se je zdelo da so to le blodne sanje. S nestrpnostjo je pričakovala, da se dvigne oblak in da postane vse jasno. Še vedno je upanja, kajti od dne do dne je postajal bolj miren in krotek in sedaj se ga je lahko vodilo kot otroka.

On molči in zre nepremično na morje. Za njim se dviga veliki Menhir in daleč spodaj leži pokojna vasica. Solnčna luč pada nanj in na vse krog njega ter krije z belo kopreno postavo njega in ono mlade deklice. Ni še vse izgubljeno in čim bolj zapuščen je bil on, tem bolj je rasla njena ljubezen in ona sama mu je ostala, očiščena, verna, zvesta do smrti....

....On pa ne sanja, ki govori o njem, ki biva daleč tam za vodami. Daleč, daleč, pod samotno palmo, sedi druga Oblika ter čaka čaka in sanja, dočim se zgrinja povsod naokrog globoko vodovje, neizmerno in širno kot ono večnosti ter se lomi z zamolklim grmenjem ob njegovih nogah.

Tako sedita oba, na tisoče milj narazen,
Podprtih lic in zroča na morje....

Konec.

Dr. Josip V. Grahek.

EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA.

Zdravim vse bolezni moške, ženske in otročje.

841 East Ohio St., [Allegheny] N. S. Pittsburg, Pa.

Nasproti "Hotela Pavlina" — Kar štev. 1, 2, 3 in 4 vozijo naravno do moiehiše

TEL. CENTRAL 3596 W.

JOSEPH MARINČIČ

SLOVENSKA TRGOVINA

S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI,

SREBRNINO IN ZLATNINO.

5805 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Kadar potrebujete dobro uro in drugo zlatnino, budilke, stenske ure, ure kukávice, Columbia gramofonske plošče različnih jezikov, slovenske plošče iz stare domovine, istotako gramofone ter vse v to stroko spadajoče predmete, se obrnite na svojega rojaka, in videli bodete, da boste boljše postreženi, kakor pri kakem tujcu. Moje geslo je dobra postrežba. Prodajem tudi na mesečna ali tedenska odplačila. Točno popravljanje ur, zlatnine in gramofonov. Vsako delo in popravljanje je jamčeno.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki na kih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Michiganu, Wisconsinu in Minnesoti sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 24 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi mošl im krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,
1892 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika;

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c, ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani $1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svice, Inomosta in Ljubljane

Poštni parniki iz

"LAFRANCE" na dva vijaka | "LA SAVOIE" na dva vijaka | "LA LORRAINE" | "LAFRANCE" enovijačnik

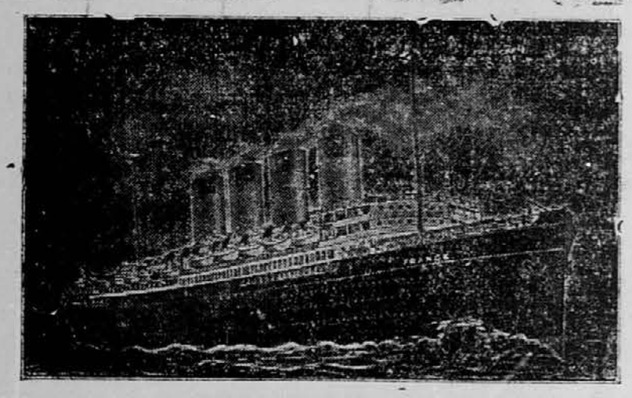

Poštni parniki iz

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Whitehall Building.

Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah in pristanišče Havre 57, N. R.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi seda, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.